

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

TUKIPOLKU-HANKE

TUKEA OPINTOJEN KESKEYTTÄMISEN
EHKÄISYYN JA OPINTOJEN
KESKEYTYMISEN YHTEYDESSÄ

 kpedu

SISÄLLYSLUETTELO

KPEDU	5
Opiskeluhoolto ja erityinen tuki	5
Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus (valma)	6
Aikuisten maahanmuuttajien valmentava koulutus	6
Hankkeet toiminnan tukena:	7
Varustamo-hanke	7
Tukipolku	9
Ohjuri-hanke	10
OPISKELIJAN OMA TIE TYÖHÖN TOIMINTAMALLI	11
ETSIVÄ NUORISOTYÖ	12
OHJAAMO -TOIMINTA KOKKOLAN JA KAUSTISEN SEUTUKUNNISSA	14
TE-PALVELUT	15
Tukea koulutuksen ja työuran ratkaisuihin	15
SOITE	17
Lapsiperheiden palveluohjaus	17
Lapset puheeksi -menetelmä	18
Lastensuojelu	19
Ankkuri-toiminta	21
Aikuissosiaalityö	22
Sosiaalipäivystys	23
Ilmoita huolesi	23
Mielenterveyskuntoutujien asumis- ja tukipalvelut	24
Siilipesän avokuntoutus	24
Nuorisopsykiatrian yksiköt:	25
Syömishäiriötiimi verso	28

Psykiatrian poliklinikka	28
Aktivointisuunnitelma	30
Päihdekeskus portti	33
Enter-hanke	33
KELA	34
Kuntoutus	34
Nuorille ja aikuisille	34
Nuotti-valmennus	35
Opi-kurssi	37
TEAK	37
KOKKOTYÖ-SÄÄTIÖ	38
Nuotti-valmennus	38
Opi-kuntoutus	40
Teak-valmennus	41
Kuntouttava työtoiminta	43
Terapeuttinen työtoiminta	44
Nuorten työpaja	44
Työkokeilu	46
Palkkatuki	46
Koulutussopimus	47
Tuotantokoulu	48
VILLA ELBA	499
Nuotta-valmennus	499
LUOVI	50
Koulutuskokeilut	50
Valma	50
Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus (telma)	51

Tuotantokoulu	52
KESKI-POHJANMAAN SOSIAALIPSYKIATRINEN YHDISTYS	53
Sosiaalinen kuntoutus	53
Kuntouttava asuminen	53
Atsa-opiskelijoiden tukiasunto.....	53
KULMAKARTANO	53
ENSI- JA TURVAKOTI	55
EHJÄ RY.....	56
Ammatillinen tukihenkilötoiminta.....	56
Nuorten tuettu asuminen.....	56
Maahanmuuttajataustaisten nuorten avoin tukitoiminta.....	56
SELVITYKSIÄ NUORTEN SYRJÄYTYMISESTÄ JA EHKÄISEVISTÄ TOIMENPITEISTÄ	56

KPEDU

OPISKELUHUOLTO JA ERITYINEN TUKI

Oppilaitoksissamme on useita henkilöitä, jotka voivat tarjota tukea opiskelijoille. Opettajat, vastuuhjaajat, kuraattorit, terveydenhoitajat, erityisopettajat, opinto-ohjaajat, psykkari, psykologit sekä etsivät nuorisotyöntekijä auttavat opiskelijoita erilaisissa ongelmatilanteissa. Opiskeluhuollon yhteystiedot löydät <https://www.kpedu.fi/docs/default-source/palvelut/tukea-opintoihin-2019.pdf>

Opiskelijalla on oikeus saada eri oppimisympäristöissä sellaista opetusta ja ohjausta, joka mahdollistaa tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamisen sekä tukee opiskelijoiden kehitystä hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi.

Ammatillisessa koulutuksessa laaditaan kaikille lakisääteisesti *HOKS eli henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*. HOKS tulee tehdä ammatillisten opintojen alussa, jotta tuen tarpeet tulevat kirjatuksi ja toteutettaviksi. Lain mukaisesti koulutuksen järjestäjä laatii ja päivittää henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman yhdessä opiskelijan kanssa. Suunnitelman laadintaan ja päivittämiseen osallistuu koulutuksen järjestäjän nimeämä opettaja, opinto-ohjaaja tai tarvittaessa muu koulutuksen järjestäjän edustaja. HOKSiin tulee kirjata niin tuen tarpeet kuin opiskelijan vahvuudet ja osaaminenkin. Alaikäisen opiskelijan huoltajalla tai laillisella edustajalla tulee olla mahdollisuus osallistua opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laadintaan ja päivittämiseen.

<https://oppimateriaalit.jamk.fi/erkkaperusteet/3-ammattillinen-erityisopetus/toimintaa-ohjaavia-kasitteita/>

Opiskelijalla on **oikeus erityiseen tukeen**, jos hän oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun synn vuoksi tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä erityistä oppimisen ja opiskelun tukea tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten tai osaamistavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisellä tuella tarkoitetaan opiskelijan tavoitteisiin ja

valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyitä.

Erityisen tuen antamisen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisen ammattitaidon ja osaamisen. Erityistä tukea saavan opiskelijan osalta ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaista osaamisen arviointia voidaan mukauttaa laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi. Osaamisen arviointia voidaan mukauttaa vain siinä määrin, kuin se on opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet huomioon ottaen välttämätöntä.

Erityisen tuen antamisen tavoitteena on lisäksi edistää opiskelijan kokonais kuntoutusta yhteistyössä kuntoutuspalveluiden tuottajien kanssa.

<https://www.kpedu.fi/opiskelijalle/tukea-opintoihin>

AMMATILLISEEN KOULUTUKSEEN VALMENTAVA KOULUTUS (VALMA).

Koulutus perustuu alkukartoituksen jälkeen opiskelijan henkilökohtaisiin tarpeisiin ja kiinnostuksen kohteisiin. Vuoden aikana parannetaan suomen kielen taitoja ja valmiuksia ammatillisten perustutkintojen suorittamiseen. Halutessaan opiskelija voi osallistua kevätlukukaudella valtakunnalliseen yleiseen kielitutkintoon.

Koulutuksen alkaessa suomen kielen taito tulisi olla tasoa A2.2 ([kielitaidon tasojen kuvausasteikko](#)). Koulutukseen haetaan valtakunnallisessa valmistavan koulutuksen yhteishaussa www.opintopolku.fi

AIKUISTEN MAAHANMUUTTAJIEN VALMENTAVA KOULUTUS

Koulutus parantaa opiskelijan suomen kielen taitoja, yhteiskuntaosaamista sekä tukee ammatilliseen koulutukseen ja työelämään siirtymistä. Opiskelijalle tehdään koulutuksessa oma henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja häntä ohjataan ammatillisiin opintoihin sekä kohti työelämää. Koulutus on tarkoitettu niille maahanmuuttajille, joilla on noin taitotason A2.1 suomen kielen taito. Osaamisen perusteella opiskelija voi osallistua kevätlukukaudella valtakunnalliseen yleiseen kielitutkintoon.

Koulutus järjestetään Keski-Pohjanmaan kansanopistolla Kälviällä. Koulutukseen voi hakea [tästä](#).

<https://www.kpedu.fi/hakijalle/valmentavat-koulutukset>

HANKKEET TOIMINNAN TUKENA:

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

VARUSTAMO-HANKE TELAKKAPAJA KOKKOTYÖ-SÄÄTIÖLLE

- Telakka-paja on matalan kynnyksen ryhmämuotoinen palvelu nuorille, mukana voi olla Kokkotyö-säätiön, Luovin, Kpedun ja etsivän nuorisotyön nuoria.
- Opiskelijoille mahdollisuus pohtia omia vahvuuksia ja etsiä uutta suuntaa elämälle, keskeyttämisen sijaan on mahdollisuus taukotoimintaan ja silti palvelujärjestelmässä kiinnipysyminen ennen seuraavaan vaiheeseen siirtymistä. Muiden nuorten kohdalla kyseessä on pajatoiminnasta poikkeava intensiivinen ohjauksellinen ryhmätoiminta.
- Toiminta tukee osallistujien itseohjautuvuuden kehittymistä,
- kasvattaa valmiuksia ja motivaatiota seuraavien askeleiden ottamiseksi.
- Tavoitteena onkin nuorten syrjäytymisen ja väliinpuotoamisen ehkäisy.
- Pajalla on ohjaava työntekijä Luotsi, joka auttaa nuoria löytämään uusia joustavia ratkaisuja kiinnittymään jatkossa osaksi yhteiskunnan rakenteita ja osallisuutta.
- Jakson alussa kartoitetaan tuen tarve ja suoritetaan arviointi sekä laaditaan suunnitelma tuen tarpeesta ja toteuttamistavasta tuki voi olla pienryhmäohjausta tai itsenäistä työskentelyä.
- Käsiteltäviä teemoja voivat olla oman toiminnan ohjaus, motivaation ylläpito, taloustaidot sekä mielenterveyden tukemiseen liittyvät taidot.
- Toiminnan päämääränä on myös vahvistaa osallistujien olemassa olevia voimavaroja ja osaamista, parantaa sosiaalista toimintakykyä polulla kohti koulutusta tai työelämää.
- Toiminta on osa opiskeluvaihtoehtoja parantavia opintoja ja samalla toiminnan jälkeen voidaan suoritteet hyväksi lukea osaksi opintoja. Mm. Opintokamu kurssi 2 osp. Taide- ja kulttuuriopinnot 2. osp. Liikuntaa 1 osp.

Kpedu

Anne Eteläaho 044 725 0106

Tuula Paavola-Ylitähti 040 808 5013

<http://www.kpedu.fi/kampanjat/varustamo>

Kokkotyö-säätiö

Marika Ahola 040 547 9925

Kaarlelankatu 6 (II kerros).

<http://www.kokkotyo.fi/projects/varustamo-hanke/>

TYÖELÄMÄTULKKAUS KPEDU TARJOAA VALMISTUVILLE TUEN TARPEESSA OLEVILLE

Kpedu tarjoaa valmistuville tuen tarpeessa oleville Kpedun ja Luovin opiskelijoille työelämätulkkauksista valmistumisvaiheessa. Työelämätulkki on tietoinen tukityöllistymisen erilaisista vaihtoehdoista ja malleista, toimii rinnalla kulkijana seuraavalle askelmalle siirryttäessä. toiminnassa hyödynnetään luovin Teddy-hankkeessa luotua ohjaus- ja tukimallia, jota sovelletaan Keski-Pohjanmaan alueelle. kokeillaan työpaikkapankin, työanalyysin ja työnantajille suunnattu tietopankin hyödyntämistä.

Nuoria autetaan etsimään ja löytämään työpaikkoja ja perehtymään työhön ja pysymään työssä. Mallissa huomioidaan työllistymisen jälkeinen ohjaus työpaikalla ja hankkeessa tuetaan työnantajia työllistymistä tukevien mallien ja kokeilujen käyttöönotossa. Työelämätulkki tekee yhteistyötä Telakka-toimintamallin sekä Telakka-pajan kanssa. Tuula Paavola-Ylitalo 040 808 5013

<http://www.kpedu.fi/kampanjat/varustamo>

TELAKKA-TOIMINTAMALLI LUOVI JA KPEDU

Telakka-toimintamalli on tarkoitettu vaativaa erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille. Hankkeessa on tarkoitus pilotoida Luovin opiskelijoiden (tai Kpedun jos hakevat Luoviin) mahdollisuutta opiskella Keski-Pohjanmaan ammattiopiston perustutkintojen osatutkintoja tai koko tutkintoja. Opiskelijasta Luovi saa valtiosuuden ja korvaa ammattiopistolle opiskelijapäivistä koituvia kuluja. Hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan Keski-Pohjanmaan ammattiopiston ja Luovin kanssa pedagoginen yhteistyömalli, jossa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden osaamisen hankkiminen suunnitellaan ja toteutetaan KPEDUn tutkintotarjontaa ja oppimisympäristöjä hyödyntäen. Suunnitellaan yhteistyömalliin liittyvät pedagogiset ratkaisut, ohjauskäytänteet ja toimintamallien kehittäminen sekä työnjako.

Tavoitteena on kehittää yhteistyömalli, jota voidaan toteuttaa koulutuksen järjestäjien perusrahoituksella hankkeen päättymisen jälkeen. Hankkeen toimesta resursoidaan Luovin

kehittäjien sekä ammattopiston opettajien resurssia mallintamiseen ja prosessin kuvaamiseen sekä kehittämiseen. Telakka-toimintamallin piirissä olevia nuoria voidaan ohjata myös koulutus- ja työelämätulkin palveluihin sekä Telakka-pajalle, mikäli opinnot eivät suju. Telakka-pajalta voidaan ohjata nuoria myös Telakka-toimintamalliin.

Luovi

Lasse Hannula 040 319 3782

Kati Kinnunen 040 319 3443

<http://www.kpedu.fi/kampanjat/varustamo>

TUKIPOLKU

TUKENA NIVELVAIHEOHJAAJAT

- Käyvät yläkoulussa 9-luokan kevätlukukauden aikana tapaamassa tukea tarvitsevia oppilaita
- oppilaat tutustua aloihin tuettuna yhdeksännen luokan keväällä
- Hän ohjaa Valmaan /ammattiontoihin nivelvaiheen yli

Voidaan myös muodostaa **vertaisryhmä**, jonka tavoitteena on tukea:

- siirtymävaiheessa peruskoulusta eteenpäin
- tulevaisuuden valintojen tekemiseen
- itsetuntemuksen vahvistamisessa
- sosiaalisissa suhteissa
- elämäntilanteissa

Toiminnassa hyödynnetään laajemmin lasten ja nuorten erityisohjaajan sekä nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaajan tietotaitoa. Nuorille tarjotaan ohjattuja vapaa-aikatoimia, kuten esim. eri tapahtumissa käyntejä, retkiä, lajikokeiluja, keilausta ja sählyä. Mutta näihin ei ole pakko osallistua. Hankkeessa tehdään aktiivista yhteistyötä verkostojen ja yhdistysten kanssa.

Janika Kupila 044-7250144 (Kokkola)

Kenneth Huumarsalo, 0500 868155(Pietarsaari)

POLUNAVAAJA

Hankkeessa mallinnetaan jatkuvassa haussa hakevien tukea tarvitsevien opiskelijoiden nivelvaiheprosesseja, huomioidaan erityisen tuen tarpeet, mahdolliset opiskelun haasteet sekä tukitoimien järjestäminen. Valitaan aloilta pilottiryhmiä, jossa kehitetään nivelvaiheeseen strukturoitu haastattelukaavake, mallinnettu tiedon siirtoprosessi ja kuvataan kohdehenkilöiden tukipolku ja sen prosessi mallinnetaan. Pilotointivaiheessa polun avaaja osallistuu haastatteluihin ja kehittää yhdessä muiden toimijoiden kanssa alkuhaastattelukaavakkeen tai palvelutarpeen arviointityökalun.

Evelina Tyynelä 040 807 3579

OHJURI-HANKE

Tavoitteet:

- tukea asiakkaita itselleen soveltuvien opiskelu ja/ tai työpaikan löytämisessä
- kehittää ammatillista osaamista
- edistää työllistymistä

Hankkeen kohderyhmää ovat työnhakijat, jotka asuvat Kokkolan tai Kaustisen seutukunnissa. Ohjuri tekee yhteistyötä alueen työllisyyttä tukevan palveluverkoston sekä yritysten kanssa.

Ohjurin palvelut

- Projektipäällikkö Merja Forslund
- Opinto- ja uraohjaaja Sirpa Salo
- Kouluttaja Tuula Ylitälo-Paavola

OPISKELIJAN OMA TIE TYÖHÖN TOIMINTAMALLI

Toimintamallin tarkoituksena on tukea oppilaitoksen toimijoita, kun opettajalla tai opiskeluhuollon henkilöillä herää huoli opiskelijasta hänen valmistumisen yhteydessä. Opettaja tai opiskeluhuollon henkilö keskustelee opiskelijan kanssa ja pyytää luvan yhteistyöhön, mikäli opiskelija suostuu, ohjaava henkilö varaa opiskelijalle ajan seuraavaan Oma Tie työhön ryhmään. Ryhmään kuuluu: opiskelija, oppilaitoksen, etsivän nuorisotyön, aikuissosiaalityön, Kelan ja Te-palveluiden sekä opiskeluterveydenhoidon edustaja. Asiakassuunnitelma laaditaan yhdessä opiskelijan kanssa, sovitaan vastuutahosta, sovitaan yhteisen suunnitelman noudattamisesta ja opiskelijan työllistymistä koskevan tiedon siirrosta.

ETSIVÄ NUORISOTYÖ

ILMOITA MEILLE NUORESTA

[Tästä linkistä voit täyttää suojatun ilmoituslomakkeen](#)

Ilmoitus Kokkolan Etsivälle nuorisotyölle: Etsivä nuorisotyö ja siihen liittyvä tietojen luovuttaminen edellyttää lähtökohtaisesti nuoren nimenomaista suostumusta. Salassapitosäännösten estämättä nuoren yhteystiedot tulee kuitenkin luovuttaa, jos kyseessä on NUORI, JOKA ALLE 29-VUOTIAANA EI SIOITU PERUSKOULUN JÄLKEISIIN OPINTOIHIN; KESKEYTTÄÄ AMMATILLISEN KOULUTUKSEN TAI LUKION; TAI JOKA VAPAUTETAAN VARUSMIES- TAI SIVIILIPALVELUKSESTA. (Nuorisolaki 1285/2016 11 §)

Autamme 15-28 -vuotiaita nuoria löytämään oikeat palvelut opiskelun, työn ja toimeentulon tueksi. Etsivät auttavat *elämäntilanteen selvittelyssä, käytännön asioiden hoidossa, virastokäynneillä* sekä antavat henkilökohtaista ohjausta nuoren toiveen mukaan.

Etsivä työ ei ole tukihenkilötoimintaa vaan ammatillista ohjaustyötä, joka perustuu vapaaehtoisuuteen. Apu on luottamuksellista ja maksutonta.

Toimimme Nuorisokeskus Vingessä Puutarhakatu 2:ssa. Voit tulla paikalle ilman ajanvarausta.

Kontaktin etsivään työntekijään voi ottaa viranomaisen, huoltaja tai nuori itse. Voit olla yhteydessä myös, jos olet huolissasi kaveristasi!

MISTÄ APUA?

Voi ottaa yhteyttä Etsivään työhön myös sähköpostilla. Niiden kuntien osalta, joissa ei ole etsivää työtä, otetaan yhteyttä kunnan nuorisotoimeen.

Kokkola
 etsivatyo(at)kokkola.fi / etunimi.sukunimi(at)kokkola.fi

Pietarsaari, Kruunupyy, Luoto, Pedersöre ja Uusikaarlepyy
 Sari Backlund p. 044 781 6115, sarib(at)aftereight.fi
 Camilla Sjöskog p. 044 705 4678 camilla(at)aftereigt.fi
 Ida Westerlund p. 044 747 6968, ida(at)aftereight.fi

Kaustinen, Veteli ja Halsua
Tero Puusaari p. 040 652 7488, [tero.puusaari\(at\)veteli.fi](mailto:tero.puusaari@veteli.fi)

Toholampi ja Lestijärvi
Pasi Ahlsved p. 040 150 5234,
[pasi.ahlsved\(at\)toholampi.fi](mailto:pasi.ahlsved@toholampi.fi)

Perho
Jukka Alahäivälä p. 040 162 2362, [jukka.alahaivala\(at\)perho.com](mailto:jukka.alahaivala@perho.com)

Kalajoki ja Merijärvi
[niina.nivala\(at\)jelppiverkko.fi](mailto:niina.nivala@jelppiverkko.fi)
www.jelppiverkko.fi

Niina Nivala p. 044 469 1764,

Ylivieska, Alavieska ja Sievi
Mari Rättyä p. 044 429 4283
Anita Hyvönen p. 044 488 3321

Kannus
Hanne Ylitalo p. 044 474 5248, [hanne.ylitalo\(at\)kannus.fi](mailto:hanne.ylitalo@kannus.fi)
Mari Kurikkala p. 044 474 5241, [mari.kurikkala\(at\)kannus.fi](mailto:mari.kurikkala@kannus.fi)

Haapavesi
Taina Kaarlela p. 044 759 1321, [taina.kaarlela\(at\)jelppiverkko.fi](mailto:taina.kaarlela@jelppiverkko.fi)

Oulainen
Minna Rautioaho p. 044 479 3275,
[minna.rautioaho\(at\)jelppiverkko.fi](mailto:minna.rautioaho@jelppiverkko.fi)

Nivala
Mikael Vuotila p. 040 713 2026, [mikael.vuotila\(at\)nivala.fi](mailto:mikael.vuotila@nivala.fi)

OHJAAMO -TOIMINTA KOKKOLAN JA KAUSTISEN SEUTUKUNNISSA OHJAAMO KESKI-POHJANMAA

Ohjaamo Keski-Pohjanmaa on kaikille alle 30-vuotiaille nuorille ja nuorille aikuisille suunnattu matalan kynnyksen palvelupiste, joka tarjoaa tietoa, neuvontaa ja ohjausta mm.

- koulutusta suunniteltaessa ja koulutuksen aikana
- urasuunnittelussa
- työllistymisasiassa
- arkeen ja terveyteen liittyvissä asioissa

Ohjaamo sijaitsee Kokkolassa Puutarhakatu 2:ssa ja on auki tiistaista torstaihin klo [13.00-16.00](#) ja muina aikoina voi tavata Ohjaamon henkilöstöä ajanvarauksella. Ohjaamon palvelu on maksutonta eikä siihen tarvitse lähetettä. Ohjaamoon voi tulla myös vanhemman, kaverin tai muun verkoston kanssa yhdessä. Ohjaamo -toimintaa on myös Kaustisen seutukunnassa ja sosiaalisessa mediassa.

Ohjaamo -toimintaa tehdään tiivisti kunnan etsivän nuorisotyön kanssa ja mukana on laaja palvelutuottajien muodostama yhteistyöverkosto. Palvelun kehittämisessä nuoret itse ja kolmannen sektorin toimijat ovat myös mukana. Kokkolan Ohjaamon yhteydessä on myös Vinge Café, joka on auki Ohjaamon aukioloaikana.

Ohjaamo -toimintaa kehitettiin ESR - rahoituksella vuosina 2015-2018. Hankkeen keston aikana suunniteltiin ja pilotoitiin monialainen palvelumalli, ottaen huomioon olemassa olevat nuorten ohjauspalvelut. Keskeisempiä tavoitteita olivat verkostoyhteistyön tiivistäminen ja selkeyttäminen sekä nuorten osallisuuden lisääminen palveluja kehittäessä. Hankkeen päätoteuttajana oli Kokkolan kaupunki ja osatoteuttajana Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä.

YHTEYSTIEDOT

ohjaamo@kokkola.fi

Facebook: Ohjaamo Keski-Pohjanmaa

TE-PALVELUT

TUKEA KOULUTUKSEN JA TYÖURAN RATKAISUIHIN

TE-TOIMISTON AMMATINVALINTA- JA URAOHJAUKSESSA VOI KESKUSTELLA ASIAANTUNTIJAN KANSSA

- osaamisen kehittämisestä
- miten hakeutua työhön tai koulutukseen
- opintojen sisällöistä
- ammateista ja ammattialoista
- opintojen rahoitusvaihtoehtoista.

TE-toimiston psykologin avulla löytää ratkaisuja ammatinvalintaan, työhön tai koulutukseen liittyviin kysymyksiin. Psykologi voi selvittää edellytyksiä, tavoitteita ja vaihtoehtoja koulutuksessa ja työelämässä. Psykologin tavoittaa soittamalla Uraohjauksen puhelinpalveluun. Jos haluaa kasvokkaista palvelua, lähimmän TE-toimiston psykologien ajanvarauksen yhteystiedot löytyy paikallisten TE-palvelujen sivuilta.

Paikalliset TE-palvelut

Ammatilliseen kuntoutukseen perehtynyt asiantuntija auttaa, jos jokin vamma tai sairaus heikentää työ- ja toimintakykyä. Hänen kanssaan voi selvittää työ- ja koulutusmahdollisuuksia, joissa mahdolliset rajoitukset on otettu huomioon.

On tärkeää selvittää, kenen vastuulle kuuluu järjestää ammatillinen kuntoutus. Jos on työssä, voi ottaa yhteyttä työpaikan työterveyshuoltoon tai eläkelaitoksen kuntoutusneuvojaan. Myös Kela järjestää ammatillista kuntoutusta.

Suunnitelman tukena on koko TE-toimiston ammatin ja koulutuksen valintaan, työelämään ja ammatilliseen kehitykseen liittyvä asiantuntemus. Maksuttomat – mutta yleensä ajanvarausta edellyttävät – palvelut on tarkoitettu myös muille kuin työnhakijoille.

MAHDOLLISUUKSIA PALVELUJEN TUEKSI

Työkokeilu työpaikalla selkiyttää tai varmistaa käytännön työtehtävissä henkilölle sopivista töistä.

[Lue lisää aiheesta](#)

Koulutuskokeilussa voi tutustua koulutuksen sisältöön ja ammatin vaatimukseen. Näin voi arvioida koulutussuunnitelmaa ja täsmentää sitä. Koulutuskokeilussa voi keskustella opettajien ja oppilaanohjaajien kanssa opiskeluun liittyvistä asioista. Voi myös tutustua oppilaitokseen ja opiskeluun seuraamalla oppitunteja. Koulutuskokeilu kestää enintään 10 päivää.

Uravalmennus täsmentää ammatillisia tavoitteita vertaistuen ja käytännön kokeilujen avulla.

[Lue lisää aiheesta](#)

Soveltuvuustestien ja muiden psykologisten arviointimenetelmien avulla voidaan kartoittaa kiinnostuksia, vahvuuksia ja luonteenpiirteitä.

Työhönvalmennus tukee työpaikan etsintää, työsopimuksen solmimista ja työsuhteen vakiinnuttamista.

[Lue lisää aiheesta](#)

Asiantuntija-arviointeja ovat esimerkiksi lääketieteelliset, psykologiset ja sosiaaliset tutkimukset sekä yritystoiminnan edellytysten arvioinnit.

https://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonhakijalle/ammatinvalinta_koulutus/ammattia_koulutusta_valitsemissa/tukea_ratkaisu_ihin/index.html

TE-PUHELINPALVELUT

Koulutusneuvonnan puhelinpalvelusta saa tietoa

- koulutuksista ja niihin hakeutumisesta
- opintojen rahoituksesta
- työllisyystilanteesta eri ammattialoilla.

Voi soittaa tai lähettää kysymykset sähköpostilla.

[Koulutusneuvonta](#)

Koulutusneuvonnan Facebook-sivuilta löytää ajankohtaista tietoa esimerkiksi opiskelumahdollisuuksista, opintojen rahoittamisesta sekä eri aloista ja ammateista. Siellä voi myös esittää kysymyksiä ja osallistua keskusteluun.

[Koulutusneuvonnan Facebook-sivut](#)

Voi soittaa Uraohjauksen puhelinpalveluun, kun tarvitsee apua ammatin- ja uranvalinnassa tai haluat keskustella työ- tai opiskeluongelmista psykologin kanssa.

[Uraohjaus](#)

SOITE

LAPSIPERHEIDEN PALVELUOHJAUS

Kun jokin asia perheen, lapsen tai nuoren tilanteessa huolettaa, voit olla yhteydessä lapsiperheiden palveluohjaukseen. Palveluohjaus tarjoaa ohjausta ja neuvontaa lapsiperheille suunnatuista palveluista, vastaanottaa ensiyhteydenotot Kokkolan perheneuvolaan, sekä järjestää Lapset puheeksi- neuvonpitoja ja verkostotapaamisia perheen tueksi.

Palveluohjaukseen voivat soittaa sekä yksityiset henkilöt että ammattilaiset ja se tarkoitettu kaikille maakunnan perheille, joissa on ainakin yksi alaikäinen. Palveluohjaus on maksutonta ja vapaaehtoista.

Voit ottaa yhteyttä lapsiperheiden palveluohjaukseen esimerkiksi silloin, kun:

- sinulla on huoli jostakin perheeseesi liittyvästä asiasta, muttet tiedä mihin ottaa yhteyttä
- toivot tukea kasvatukseen tai parisuhteeseen liittyen
- olet huolissasi alaikäisen käytöksestä tai mielialasta
- olet huolissasi jaksamisestasi vanhempana

Lapsiperheiden palveluohjauksessa tehdään ensiarvio perheen tilanteesta ja kartoitetaan yhdessä perheen ja verkoston kanssa, minkälaisesta tuesta perhe voisi hyötyä sekä järjestetään perheelle tarvittava tuki.

Lapsiperheiden palveluohjaus on tavoitettavissa maanantaisin, torstaisin ja perjantaisin klo 8-12 sekä tiistaisin ja keskiviikkoisin klo 12-16 numerossa **06 826 3011**.

Voit myös jättää yhteydenottopyynnön sähköisesti **Apu-Napin kautta**, jolloin Lapsiperheiden palveluohjauksesta otetaan sinuun yhteyttä puhelimitse 1-3 arkipäivän kuluessa. Apu-Nappi on Lapsiperheiden palveluohjauksen matalan kynnyksen sähköinen yhteydenottokanava.

Kiireellisissä kriisi- ja hätätilanteissa on otettava yhteyttä yleiseen joko hätänumeroon 112 tai sosiaalipäivystykseen puh. 044 780 9173.

LAPSET PUHEEKSI -MENETELMÄ

Lapset puheeksi -neuvonpito pohjautuu tutkimusnäyttöön perustuvaan Lapset puheeksi -menetelmään, jonka tavoitteena on tukea lapsen ja perheen vahvuuksia sekä toimivaa arkea erilaisissa tilanteissa ja kehitysympäristöissä. Menetelmässä käydään Lapset puheeksi -keskustelu yhdessä perheen ja työntekijän välillä, jonka jälkeen tehdään yhdessä toimintasuunnitelma arkea tukemaan.

Mikäli hyvinvoinnin lisäämiseksi tarvitaan muiden ihmisten tai palveluiden tukea, voidaan järjestää neuvonpito. Lapset puheeksi -työtapa on käytössä useissa varhaiskasvatyüksiköissä, kouluissa/oppilashuollossa sekä lasten, perheiden ja aikuisten palveluissa.

Myös muita verkostotapaamisia voidaan koota perheen tai ammattilaisen toiveesta. Mukaan kutsutaan ne henkilöt, joiden paikallaolo on perusteltua ja jotka voivat olla perheen avuksi yhteisesti sovittujen teemojen osalta. Mukaan voidaan kutsua esimerkiksi perheen läheisiä, ammattilaisia ja kolmannen sektorin edustajia. Verkostotapaamiset ja Lapset puheeksi -neuvonpidot pyritään järjestämään mahdollisimman oikea-aikaisesti yhteisesti sovittuun tilaan, lähelle perheen arkea.

https://www.soite.fi/lapsiperheiden_palveluohjaus

LASTENSUOJELU

Lapsella on oikeus turvalliseen ja virikkeitä antavaan kasvuympäristöön, tasapainoiseen kasvuun ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Vastuu lapsen hyvinvoinnista on ensisijaisesti vanhemmilla ja huoltajilla. Myös lapsen läheiset sekä palvelut kuten neuvola, päivähoito ja koulu tukevat lasta ja vanhempia. Viimesijainen vastuu lapsesta on lastensuojeluviranomaisilla.

Lastensuojelun tehtävänä on auttaa perhettä ja tukea vanhempia tai huoltajia lapsen hoidossa ja kasvatuksessa silloin, kun lapsen hyvinvointi on uhattuna. Lastensuojelun tarvetta arvioidaessa ja lastensuojelua toteutettaessa huomioidaan ensisijaisesti lapsen etu. Tavoitteena on, että lapsi voi kasvaa ja kehittyä omassa kodissaan.

Lastensuojelulla on lakisääteinen velvollisuus toimia, jos lapsen etu sitä edellyttää.

[Lastensuojelun käsikirja/lastensuojelu](#)

[Lastensuojeluinfo](#)

[Lastensuojelun uusi toimintamalli](#)

Soiten lomakkeet

YHTEYSTIEDOT

Kokkola

Villan Perhekeskus

Kartanontie 4, 67600 Kokkola

Karttalinkki

puh. 040 806 5238, 040 806 5097

faksi 06 835 2402

Kannus, Toholampi, Lestijärvi

Kannuksen sosiaalitoimisto

PL 42, 69101 Kannus (Asematie 1)

Karttalinkki

Johtava sosiaalityöntekijä

puh. 040 804 2720

Sosiaalityöntekijä

puh. 040 804 4720

<https://www.soite.fi/soite-lastensuojelu>

**Halsua, Kaustinen, Veteli, Perho
Perhe- ja sosiaalikeskus Pajala**
Pajalantie 1, 69600 Kaustinen

[Karttalinkki](#)

Sosiaalityöntekijä

puh. 040 804 5720

Sosiaaliohjaaja

puh. 040 804 5721

ANKKURI-TOIMINTA

Ankkuritoiminta pyrkii edistämään nuorten hyvinvointia ja ennalta ehkäisemään rikoksia. Toimintaa toteuttaa moniammatillinen Ankkuritiimi, jossa on edustajat poliisista, sosiaalitoimesta, terveydenhuollosta ja nuorisopalveluista. Ankkuri-malli perustuu moniviranomaisyhteistyöhön, jossa eri viranomaiset työskentelevät yhdessä. Työntekijät tekevät ryhmänä tiivistä yhteistyötä tuoden kukin ammattiosaamisensa ja taustaorganisaatioidensa tuen ja osaamisen tiimin käyttöön.

Moniammatillisen yhteistyön ansiosta asiakkaat saavat kokonaisvaltaista ja nopeaa tukea sekä ohjausta yhdestä toimipisteestä. Ratkaisevaa on, että asiakas pääsee nopeasti avun piiriin ilman viranomaiselta toiselle "pompottelua".

Kokkolan Ankkuritiimin toimisto on Kokkolan poliisiasemalla, jossa se käsittelee kaikki alle 18-vuotiaiden tekemiksi epäillyt rikokset ja rikolliset teot sekä poliisin ja muiden viranomaistahojen tekemät lastensuojeluilmoitukset, jotka koskevat alaikäisen päihteiden käyttöä tai rikollista toimintaa.

Ankkuritiimi tapaa nuoren ja hänen huoltajansa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta nuorta voidaan tukea tarkoituksenmukaisesti ja tarvittaessa ohjata oikean avun tai tuen piiriin.

Kun huoli nuoresta herää, ota rohkeasti yhteyttä ankkuritiimiin niin haetaan yhdessä ratkaisua tilanteeseen.

Ankkuritiimin puhelinnumero 040 488 2904 Ankkuritoimintaan voit tutustua osoitteessa www.ankkuritoiminta.fi

<https://www.soite.fi/ankkuri>

AIKUISSOSIAALITYÖ

Aikuissosiaalityö on yli 18-vuotiaiden kanssa tehtävää työtä, jonka tavoitteena on vahvistaa henkilön omaa toimintakykyä ja ehkäistä sosiaalisten ongelmien syntyä.

Alkuvaiheessa kartoitetaan asiakkaan palvelutarve ja tarvittaessa laaditaan asiakassuunnitelma yhteistyössä asiakkaan kanssa. Aikuissosiaalityössä työskentelee sosiaalityöntekijöitä ja sosiaaliohjaajia. Aikuissosiaalityössä tehdään monialaista yhteistyötä eri tahojen kanssa asiakkaan palvelutarpeen mukaan.

Aikuissosiaalityöhön voidaan ottaa yhteyttä mm. seuraavissa tilanteissa:

- tarvitaan tukea ja ohjausta taloudellisissa vaikeuksissa
- tarvitaan tukea asumiseen tai elämänhallintaan liittyvissä ongelmissa
- tarvitaan tukea työllistymiseen
- on kohdattu äkillinen kriisi
- tarvitaan ohjausta ja neuvontaa liittyen sosiaaliturvaetuuksiin ja sosiaalipalveluihin

<https://www.soite.fi/aikuissosiaalityo>

SOSIAALIPÄIVYSTYS

Soiten sosiaalipäivystys toimii Keski-Pohjanmaalla ympärivuorokautisesti kiireellisen ja välttämättömän avun turvaamiseksi kaiken ikäisille sosiaalisen avun tilanteisiin.

Sosiaalipäivystykseen voi soittaa esimerkiksi seuraavissa asioissa:

- äkillisissä ja odottamattomissa kriisitilanteissa, joihin tarvitaan kiireellisesti apua
- kun on huoli lapsesta ja halutaan tehdä lastensuojeluilmoitus
- perheväkivaltilanteissa
- alaikäisten päihteidenkäytön ja rikollisuuteen liittyvissä tilanteissa
- akuuttitilanteissa, joissa ikäihminen/vammainen ei pärjää yksin kotona
- muissa sosiaalisen hädän tilanteissa, jotka vaativat kiireellistä apua

ILMOITA HUOLESI

Ilmoita huolesi -toiminnon kautta voidaan ilmaista huoli lapsesta, vanhuksesta tai muusta kuntalaisesta. Huoli välittyy sähköisen järjestelmän kautta suoraan Soiten sosiaalipäivystykseen. Kun on ilmoittanut huoleni, siirtyy hoidon- ja avuntarpeen arviointi sosiaalihuollon viranomaisten vastuulle.

Tee lastensuojeluilmoitus. Lastensuojeluilmoituksen voi tehdä, jos on herännyt huoli lapsen hyvinvoinnista. Huolta voi herättää esimerkiksi lapsen tai nuoren hoitoon ja kasvatukseen liittyvät vaikeudet, perheen päihteiden käyttö tai väkivalta.

Ilmoita sosiaalihuollon tarpeesta, kun kyse on aikuisesta. Huolen herätessä voi ilmoituksen tehdä myös muista kuin lapsista. **Huoli aikuisesta** voi syntyä esimerkiksi silloin, kun ihminen näyttää kykenemättömältä huolehtimaan itsestään ja turvallisuudestaan.

Tee yhteydenotto, kun huolesi koskee lapsiperheitä ja aikuisväestöä. **Viranomainen** voi asiakkaan suostumuksella tai yhdessä asiakkaan kanssa tehdä yhteydenoton sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen. Jos viranomaisella ei ole suostumusta, tehdään ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta tai lastensuojeluilmoitus.

Kiireellisissä tilanteissa voi soittaa sosiaalipäivystykseen puh. 044 780 9173

MIELENTERVEYSKUNTOUTUJIIEN ASUMIS- JA TUKIPALVELUT

Soite-alueen mielenterveyskuntoutujien asumis- ja tukipalvelut tarjoavat Siilinpesän avokuntoutusta Kokkolassa, vuokra-asumista Puolivälinkodissa sekä kotikuntoutusta.

Hakeutuminen palveluihin

Asumisen tai muun tuen tarpeessa oleva asiakas lähtee hakeutumaan palveluihin oman avohoitonsa kautta. Myös sairaalahoidossa olevan potilaan hakuprosessia hoitaa avohoito. Yhdessä avohoidon moniammatillisen hoitotiimin kanssa avun tarve määritellään. Tässä apuna käytetään mm. RAI-arviota.

Palveluihin haetaan hakulomakkeella, joka sisältää kuntoutujan oman ja hoitavan tiimin arvion avun tarpeesta ja kuvauksen tämän hetkisistä palveluista. Hakulomake toimitetaan vastuualuejohtajalle.

Tieto tehdystä päätöksestä tulee asiakkaalle ja hänen avohoitonsa yhdyshenkilölle. Jos asiakas pääsee palvelun piiriin, hän jatkaa tutustumalla palveluun, paikkaan ja mahdollisella haastattelulla. Riittäväällä tuen tarpeen ja oman motivaation selvityksellä pyritään tekemään asiakkaan kannalta sopivia ratkaisuja.

PALVELUSETELI

Palveluseteli on Soitelle yksi tapa järjestää sosiaalilain mukaisia asumispalveluja mielenterveyskuntoutujille. Palveluseteliä voivat käyttää asiakkaat, jotka täyttävät asumispalvelujen myöntämiskriteerit ja joilla on kyky ja mahdollisuus käyttää palveluseteliä.

Palvelusetelillä asiakas voi hankkia asumispalveluja niin, että hän itse valitsee palveluntuottajan omien tarpeidensa ja mieltymystensä mukaisesti Soiten hyväksymistä palveluntuottajista. Palvelusetelin myöntämällä Soite sitoutuu maksamaan palveluntuottajan tuottamat asumispalvelut.

SIILINPESÄN AVOKUNTOUTUS

Siilinpesän avokuntoutus on palvelu, jonka tavoitteena on edistää asiakkaan toimintakykyä ja elämänlaatua.

Siilinpesän avokuntoutus on palvelu, jonka tavoitteena on edistää asiakkaan toimintakykyä ja elämänlaatua, tukea itsenäistä asumista sekä vähentää sairaudesta aiheutuvia haittoja sekä sairaalahoidon tarvetta. Tarkoitus on tukea asiakasta voimavarojensa ja tavoitteidensa löytämisessä sekä saavuttamisessa.

Siilinpesän avokuntoutus on nuoren aikuisen (18-29 vuotta) mielenterveysasiakkaan elämässä rinnalla kulkemista ennalta sovitun keston mukaan. Palvelu on joustavaa, asiakasta voidaan tavata 1-5 kertaa viikossa.

Avokuntoutuksen sisältö muodostuu seuraavista osa-alueista:

- Itsestään ja kodistaan huolehtiminen
- Itsetuntemus ja vuorovaikutustaidot
- Talouden hoito
- Työ, opiskelu, harrastukset ja yhteiskunnallinen osallistuminen

Siilinpesän avokuntoutustiimi työskentelee **arkipäivisin pääsääntöisesti klo 8-16**.

Avokuntoutuksessa työskentelee moniammatillinen tiimi. Avokuntoutusta voi saada asiakkaan omaan kotiin. Käytössä on myös kaksi tukiasuntoa Kokkolassa, yksiö ja kolmio.

Siilinpesän avokuntoutusasiakkaille on tarjolla myös yhteisöllistä ryhmätoimintaa Kaustarinkadun tiloissa.

<https://www.soite.fi/siilinpesa>

NUORISOPSYKIATRIAN YKSIKÖT:

- Lasten ja nuorten terapiapoliklinikka
- Nuorisopsykiatrian poliklinikka

MITÄ TARJOAMME?

Nuorisopoliklinikalla toimimme luottamuksellisesti yhteistyössä nuoren ja perheen kanssa. Keskeinen tehtävämme on nuoren tilanteen arviointi ja hoidon suunnittelu. Hoitosopimuksista päätämme yhdessä nuoren ja vanhempien kanssa.

HOITOMUOTOMME OVAT:

- yksilöterapia
- perhe- ja verkostokeskeinen työskentely

Tarjoamme myös neuvontaa ja konsultaatioita. Palvelumme ovat asiakkaalle maksuttomia. Henkilökunta on vaitiolovelvollinen.

KENELLE?

Nuorisopoliklinikalle voi hakeutua Keski-Pohjanmaalla asuva 13-18-vuotias nuori mm. seuraavista syistä:

- ahdistuneisuus
- jännittäminen
- erilaiset pelot
- univaikeudet
- masentuneisuus
- itsetuhoisuus
- syömishäiriö
- vaikea psyykkinen kriisitilanne

MITEN MEILLE VOI TULLA?

- erikoissairaanhoidon tullaan perusterveydenhuollon lääkärin arvioimana ja läheteellä
- nuori itse voi ottaa yhteyttä suoraan.

NUORISOPSYKIATRIAN OSASTO 17

Nuoriso-osasto 17 palvelee: 13-18-vuotiaita nuoria ja heidän perheitään. Kodinomaisissa tiloissa toimiva osasto on 10-paikkainen.

Osastolle tulo: Osastolle hakeudutaan läheteellä. Ennen hoidon alkua suositellaan *tutustumiskäyntiä*.

OSASTOHOITOA TARVITAAN

- kun nuori on vakavassa kriisissä
- tutkimusjaksoksi nuoren oireilun tai elämäntilanteen selvittelyä varten
- hoitajaksoksi mikäli avohoidon palvelut eivät ole riittävä tuki nuorella

ONGELMIA VOIVAT OLLA MM.

- nuoruusiän kasvuun ja kehitykseen liittyvät vaikeudet
- psykoottinen oireilu, eristäytyminen
- jumiutuminen kotiin ilman tulevaisuudensuunnitelmia
- ongelmat perheessä ja vaikeudet ihmissuhteissa
- kouluvaikeudet
- käytöshäiriöt
- masentuneisuus
- itsetuhoisuus
- pelot, ahdistuneisuus
- pakko-oireet
- syömishäiriöt

HOIDON SISÄLTÖ

- osastohoito voi toteutua lyhyenä kriisihoitona, tutkimusjaksona, pidempänä hoitajaksona, intervalli- tai päiväsairaanhoitona.
- jokaiselle nuorelle laaditaan oma tutkimus- ja hoitosuunnitelma yhdessä nuoren ja hänen vanhempiensa kanssa
- nuorella on omahoitaja, jonka kanssa hän voi keskustella asioistaan
- hoitoon kuuluvat lääkärin tutkimukset ja tarvittaessa psykologin testaukset sekä sosiaalityöntekijän palvelu
- perheen kanssa pidetään yhteisneuvotteluita
- osaston yhteisöhoito sisältää ryhmäkeskusteluja ja toiminnallisia menetelmiä
- sairaalassa on peruskouluikäisille oma sairaalakoulu
- lääkehoitoa käytetään tarvittaessa muun hoidon tukena
- nuori voi käydä lomilla sopimuksen mukaan
- henkilökunta on vaitiolovelvollinen

OSASTOYHTEISÖMME PERIAATTEITA

- yksilöllisyys
- toistemme kunnioittaminen
- hyvät käytöstavat
- rehellisyys
- vastuullisuus

Nuorisopsykiatrian osasto 17

SYÖMISHÄIRIÖTIIMI VERSO

Syömishäiriötiimi Verso on osa nuorisopoliklinikkaa ja siellä toimii moni ammatillinen työryhmä. Tiimissä hoidetaan nuoria ja aikuisia, joilla on todettu syömishäiriö. Syömishäiriötiimi koostuu päiväosastosta ja poliklinikasta. Päiväosastolla päivät koostuvat erilaisista ryhmätoiminnoista ja ruokailuista.

Käytettävissä ovat myös Soiten tarjoamat muut palvelut. Syömishäiriötiimi toimii polikliinisen ja osastohoidon rinnalla osana syömishäiriöiden hoitoketjua.

Verson hoitoon hakeudutaan läheteellä.

Syömishäiriötiimi Verso

PSYKIATRIAN POLIKLINIKKA

Psykiatrian poliklinikka tarjoaa alueensa aikuisväestölle psykiatriseen perusterveydenhoitoon ja erikoissairaanhoidon kuuluvaa tutkimusta, avohoitoa ja kuntoutusta. Psykiatrian poliklinikka palvelee yleissairaalapsykiatrian osalta koko Soiten aluetta sekä muita sopimuskuntia.

Vastaanottokäynnit poliklinikalla ovat potilaille maksuttomia. Käyttämättä jätetystä peruuttamattomasta ajasta perimme hinnaston mukaisen sakkomaksun.

HOITON HAKEUTUMINEN

Yhteydenottaminen voi tapahtua mm. seuraavista syistä:

- psyykinen kriisitilanne

- psykoottinen oireilu
- mieliala- ja ahdistusoireilu
- itsetuhoisuus
- osastohoidon jälkeinen jatkohoito

POLIKLINIKAN TEHTÄVIIN KUULUU:

- psykiatristen kriisien ensiapu, arviointi ja hoito avohoidollisin keinoin
- psykiatristen kriisien osastohoidon tarpeen arviointi
- psykiatristen häiriöiden psykoterapeuttinen hoito
- kuntoutuspalvelut
- työkyvyn arviot yhteistyössä sairaalan muiden yksiköiden kanssa
- konsultaatiopalvelut sairaalan muihin yksiköihin ja perusterveydenhuoltoon
- hoitoonohjaus; tarvittaessa ohjaamme potilaan poliklinikaltamme toiseen hoitopaikkaan
- suunnitelman mukainen toimintaterapia ja toimintakyvyn arviointi
- neuropsykiatriset tutkimukset

ARVIOINNIN JA HOIDON TOTEUTUS

Neuvonta- ja arviointipuhelimeen voi ottaa yhteyttä hoidontarpeen arviointiin liittyen sekä muissa psykiatrian palveluihin liittyvissä kysymyksissä. Puhelimeen voi itse tai läheinen ottaa yhteyttä arkisin klo 8 – 11. Arviointi toteutetaan puhelimitse tai arviokäynnillä sairaanhoitajan arvioiman kiireellisyyden perusteella. Moniammatillinen työryhmä toteuttaa uusille asiakkaille tarvittaessa kokonaisvaltaisen alkuarvioinnin ja tekee hoidon suosituksen hoitotiimille tai muulle tarpeenmukaiselle hoitotaholle.

Varsinainen hoito tapahtuu hoitotiimissä. Hoitotiimit toteuttavat kokonaisvaltaisen hoidon suunnittelun, toteutuksen ja hoidon vaikuttavuuden arvioinnin yhdessä potilaan ja hänen läheistensä kanssa. Hoitajakso on määräaikainen ja hoitajakson tavoitteet, työskentelytapa sekä käyntien määrä pyritään sopimaan ensimmäisten käyntien aikana niin alkuarvioinnissa kuin mahdollisen hoitosuhteen alkaessa hoitotiimissä.

Toimintamuotoja ovat yksilö-, perhe-, verkosto- ja ryhmätapaamiset sekä psykoterapia. Hoitoon sisältyy aina myös perhetilanteen kartoitus ja lasten tilanteen huomiointi tarvittaessa eri

yhteistyötahojen kanssa. Kuntoutuksessa korostuu tukea antava opetuksellinen lähestymistapa sairauden hallinnan opettelussa.

PÄIVYSTYS

Keski-Pohjanmaan keskussairaala Kokkolassa toimii päivystävänä psykiatrisena sairaalana. Sairaanhoidtajapäivystys toimii psykiatrialla ympäri vuorokauden. Päivystävät/konsultoivat työntekijät arvioivat tilanteen ja voivat tarjota tarpeen mukaan päivystys-/konsultaatioajan ja/tai ohjata potilaan tarpeenmukaiseen jatkohoitopaikkaan.

https://www.soite.fi/psykiatrian_poliklinikka

AKTIVOINTISUUNNITELMA

Aktivointisuunnitelma on pitkään työttömänä olleelle henkilölle laadittava suunnitelma, jonka tavoitteena on parantaa henkilön työllistymisedellytyksiä ja elämänhallintaa.

Kuntouttavan työtoiminnan lain mukaan aktivointisuunnitelma tehdään kunnan/kuntayhtymän, TE-toimiston ja asiakkaan välisenä yhteistyönä työttömälle asiakkaalle, joka saa työmarkkinatukea tai toimeentulotukea. Aktivointisuunnitelma on tämän yhteisen suunnittelun tulos ja järjestettävien palveluiden lähtökohta.

Työnhakijalla on oikeus ja velvollisuus osallistua aktivointisuunnitelman laatimiseen. Aktivointisuunnitelman laatimista voi pyytää kuntayhtymä Soitelta tai TE-toimistolta.

AKTIVOINTISUUNNITELMA VOI SISÄLTÄÄ?

- erilaisia sosiaali- ja terveyspalveluja
- työ- ja elinkeinotoimiston työllistymistä edistäviä palveluja
- koulutusta ja kuntoutusta
- kuntouttavaa työtoimintaa

AKTIVOINTISUUNNITELMA ALLE 25-VUOTIAALLE ASIAKKAALLE

1. jolle on laadittu työllistymissuunnitelma ja joka on työttömyyden perusteella saanut työmarkkinatukea vähintään 180 päivältä viimeisen 12 kalenterikuukauden aikana,

2. jolle on laadittu työllistymissuunnitelma ja joka on saanut 500 päivän työttömyyspäivärahadakauden ajan työttömyyspäivärahaa, tai
3. jonka pääasiallinen toimeentulo on viimeisen neljän kuukauden aikana perustunut työttömyyden johdosta maksettuun toimeentulotukeen.

AKTIVOINTISUUNNITELMA 25 VUOTTA TÄYTTÄNEELLE ASIAKKAALLE

Aktivointisuunnitelma on laadittava työttömälle 25 vuotta täyttäneelle henkilölle, jolle on aiemmin laadittu työllistymissuunnitelma ja

1. joka on 500 päivän työttömyyspäivärahadakauden jälkeen saanut työttömyyden perusteella työmarkkinatukea vähintään 180 päivältä, tai
2. jonka pääasiallinen toimeentulo on viimeisen 12 kuukauden aikana perustunut työttömyyden johdosta maksettuun toimeentulotukeen.

VAMMAISPALVELUT

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain ja asetuksen tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisesti yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Vammaisella henkilöllä tarkoitetaan henkilöä, jolla vamman tai sairauden johdosta on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista. Pitkäaikaisuudella tarkoitetaan vähintään vuoden kestävä haittaa.

Vaikeavammaisuus on käsite, jonka sisältö määrittyy suhteessa vammaisen ihmisen elämäntilanteeseen ja ympäristöön ja merkitsee runsasta avun, palveluiden tai tukitoimien tarvetta. Vaikeavammaisuus määritellään aina suhteessa haettuun palveluun nähden. Ikääntyvien henkilöiden kohdalla vaikeavammaisuus tulee erottaa tavanomaiseksi katsottavasta ikääntymisestä ja tästä aiheutuvista sairauksista tai toimintarajoitteista. Tällaisia ikääntymiseen liittyviä sairauksia ovat ne sairaudet, jotka normaalistikin liittyvät vanhenemiseen ja joita on siis pidettävä tyypillisinä tiettyyn ikään tai elämänvaiheeseen liittyvinä sairauksina tai toimintarajoitteina. Tavanomaisesta ikääntymisestä johtuva sairastaminen ja toimintarajoite eivät kuulu vammaispalvelulain mukaisesti myönnettävien palvelujen ja tukitoimien piiriin.

Vammaispalvelulaki on toissijaislaki. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia järjestetään silloin, kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai etuuksia

muun lain nojalla. Vammaispalvelulakiin nähden ensisijaisia lakeja ovat esim. sosiaalihuoltolaki, kansanterveyslaki ja laki omaishoidontuesta sekä vakuutuksia koskeva lainsäädäntö.

ERITYINEN JÄRJESTÄMISVELVOLLISUUS - SUBJEKTIIVISET OIKEUDET

Kunnan erityisen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvat palvelut ja tukitoimet on tarkoitettu vaikeavammaisille henkilöille. Vaikeavammaisuus arvioidaan jokaisen tukimuodon osalta erikseen. Erityisen järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia palveluja ja tukitoimia ovat:

- kuljetuspalvelut
- palveluasuminen
- henkilökohtainen apu
- päivätoiminta alle 65-vuotiaille
- asunnon muutostyöt
- asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet

YLEINEN JÄRJESTÄMISVELVOLLISUUS - MÄÄRÄRAHASIDONNAISET PALVELUT JA TUKITOIMET

Kaikille vammaisille tarkoitettuja palveluja ja taloudellisia tukitoimia myönnetään talousarvion määrärahojen mukaan:

- päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa tarvittavat välineet, koneet ja laitteet
- sopeutumisvalmennus
- ylimääräiset vaatetuskustannukset
- erityisravintokustannukset
- Soiten vammaispalvelujen lomakkeet

<https://www.soite.fi/soite-vammaispalvelut>

PÄIHDEKESKUS PORTTI

Päihdekeskus Portti tarjoaa apua alle 25-vuotiaille ja heidän perheilleen, kun huolena on nuoren päihde- tai riippuvuusasiat. Yhteydenottoa toivotaan mielellään jo varhaisessa vaiheessa eikä ongelman tarvitse olla vakava avun hakemiseksi. Hoitajakäynnit ovat asiakkaalle maksuttomia, 18 vuotta täyttäneiltä lääkärikäynnistä veloitetaan maksu erillisen hinnaston mukaisesti.

Hoidon perustana on vapaaehtoisuus ja luottamuksellisuus. Päihteen käyttö nähdään vain osana nuoren ja hänen läheistensä elämässä. Hoidossa huomioidaan nuoren ja hänen perheensä koko elämäntilanne ja jokaisen asiakasperheen kanssa sovitaan heidän tarpeitaan vastaava hoitokokonaisuus. Portti on nuoren tukena niin pitkään kuin tarvitaan.

<https://www.soite.fi/kpshp-paihdepalvelut>

ENTER-HANKE

Soite toteuttaa **ENTER – Elämässä eteenpäin!** -hanketta Keski-Pohjanmaan alueella 1.4.2019-28.02.2022 välisenä aikana. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa riippuvuusongelmaisten nuorten ja aikuisten keskipohjalaisten sosiaalista osallisuutta ja parantaa heidän toiminta- ja työkykyään niin, että heidän mahdollisuutensa edetä kohti opiskelu- ja työelämään valmentaviin palveluihin paranevat.

Keski-Pohjanmaalla, kuten muualla Suomessa, huumausaine-, sekakäyttö- ja peliriippuvaisten määrä kasvaa koko ajan. Alkoholiriippuvaisten määrä sen sijaan vähenee. Suurin osa huumausaineriippuvaisista ja sekakäyttäjistä on nuoria ja nuoria aikuisia, joilla riippuvuus vaikeuttaa merkittävästi yhteiskunnallista osallistumista ja mm. opiskelu- ja työmarkkinoilla toimimista. Tämän muutoksen myötä nuorten ja nuorten aikuisten osuus riippuvuusongelmaisista on kasvanut ja kasvaa edelleen. Soite haluaa kehittää palvelujärjestelmää aktiivisesti niin, että se tavoittaa ja vastaa nykyistä paremmin erilaisista riippuvuuksista kuntoutuvien tarpeisiin.

Hankkeen kohderyhmänä ovat 16-45-vuotiaat nuoret ja aikuiset, joilla on riippuvuusongelma ja merkittävä syrjäytymisen uhka tai he ovat jo hyvin pitkälle syrjäytyneet yhteiskunnan eri areenoilta. Useilla heistä on opiskelu keskeytynyt ja he ovat työelämän ulkopuolella. He kiinnittyvät huonosti nykyiseen palvelutarjontaan ja tarvitsevat yksilöllistä tukea ja räätälöityjä sosiaali-, terveys ja muita palveluja.

ENTER-hankkeessa kehitetään ja otetaan käyttöön kohderyhmää tavoittava matalan kynnyksen jalkautuva toimintamalli. Lisäksi hankkeessa kehitetään myös julkisten palvelujen ja hankkeessa kanssa yhteistyössä toimivien yhteisöjen monitoimijaista yhteistyötä ja osaamista toimia hankkeen kohderyhmän kanssa. Hankkeen aikana myös vahvistetaan vertais- ja kokemusasiantuntijatoimijoiden roolia Soiten toiminnassa ja laaditaan sille toimintamalli.

Hankkeella on laaja yhteistyöverkosto, mm. Keski-Pohjanmaan kuntien etsivä nuorisotyö, muita julkisia palveluja tuottavia tahoja, eri seurakuntia, erilaisia yhteisöjä ja järjestöjä sekä muita hankkeita. Hankkeen aikana on mahdollista tulla mukaan lisää yhteistyökumppaneita, mikäli se on tarkoituksenmukaista.

Hankejohtaja Tuija Tuorila, p. 040 804 339

<https://www.soite.fi/enter-hanke>

KELA

KUNTOUTUS

Kela järjestää kuntoutusta kaiken ikäisille ja turvaa toimeentuloa kuntoutuksen aikana. Kuntoutus auttaa elämään sairauden kanssa, jatkamaan töissä tai palaamaan työelämään.

[Tutustu kuntoutuksen pikaoppaaseen](#)

NUORILLE JA AIKUISILLE

Jos on sairauden tai vamman vuoksi vaikea valita ammattia tai selvitä opinnoista tai töistä, voi saada tukea ammattillisesta kuntoutuksesta. Ammatillisen kuntoutuksen toimenpiteitä ovat esimerkiksi työllistymistä edistävä ammatillinen kuntoutus, koulutus ja ammatilliset kuntoutuskurssit.

Voi hakea nuoren ammatilliseen kuntoutukseen ilman lääkärinlausuntoa, jos on 16 – 29-vuotias ja tarvitsee tukea jokapäiväisen elämän erilaisiin haasteisiin.

Jos on 16–19-vuotias, voi saada nuoren kuntoutusrahaa opintojen tai muun työllistymistä edistävän tehostetun kuntoutuksen ajalta.

Jos masennus tai muu mielenterveyden häiriö uhkaa työ- tai opiskelukykyä, voi olla oikeus kuntoutuspsykoterapiaan.

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskursseilla saa tietoa sairaudesta sekä tukea sairauden tai vamman aiheuttamaan elämäntilanteeseen. Kursseja on eri ikäryhmille.

Jos sairaus tai vamma rajoittaa merkittävästi toimintakykyä ja vaikeuttaa arjen sujumista, voi olla oikeus moniammatilliseen yksilökuntoutukseen kuntoutuslaitoksessa. Kuntoutusjaksoilla nuorille on omat palvelulinjansa. Näitä ovat esimerkiksi aistivammojen, tuki- ja liikuntaelinten, reuman sekä yleis- ja neurologiset kuntoutuspalvelut.

Jos sairaus tai vamma haittaa selviytymistä opinnoissa tai työssä, opiskelun helpottamiseksi voidaan myöntää apuvälineitä.

Jos on vamman tai sairauden vuoksi huomattavia vaikeuksia selviytyä arjen toimissa ja osallistua niihin, voi olla oikeus vaativaan lääkinnälliseen kuntoutukseen. Vaativaa lääkinnällistä kuntoutusta ovat esimerkiksi erilaiset terapiat, moniammatillinen yksilökuntoutus sekä kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit.

Voi saada neuropsykologista kuntoutusta, jos on todettu kehityksellisiä häiriöitä tai oppimisvaikeuksia.

Nuorten kuntoutusraha

<https://www.kela.fi/nuoren-kuntoutusraha>

NUOTTI-VALMENNUS

Yleistä:

- NUOTTI-valmennus on 16-29 vuotiaille nuorille tarkoitettua matalan kynnyksen nuoren ammatillista kuntoutusta (KKRL 7a§).
- NUOTTI-valmennusta **voi hakea ilman lääkärinlausuntoa ja hakemusta**.
- NUOTTI-valmennus on tarkoitettu nuorille, joiden toimintakyky on olennaisesti heikentynyt. Heikentyminen jollain toimintakyvyn osa-alueella estää tai rajoittaa nuoren tulevaisuuden suunnittelua, opiskelemaan, työelämään pääsyä tai estää nuorta jatkamasta opintojaan.

- NUOTTI-valmennuksen tavoitteena on saada nuori kiinnostumaan elämäntilanteestaan, taidoistaan, vahvuuksistaan ja tulevaisuuden suunnittelusta sekä opiskeluun tai työelämään suuntautumisesta.

Toteutus:

- Nuori saa tuekseen henkilökohtaisen valmentajan.
- NUOTTI-valmennus suunnitellaan ja toteutetaan aina yksilöllisesti. Se sisältää enintään 20 x 60 minuutin tapaamista enintään 5 kk aikana. Tapaamiset toteutetaan pääasiassa nuoren arkiympäristössä.
- Tapaamisiin voi nuoren ja valmentajan lisäksi osallistua myös nuoren verkostoa, kuten läheisiä tai muita nuoren kanssa työskenteleviä tahoja. Valmentaja pitää yhteyttä nuoreen ja tarpeen mukaan hänen verkostoonsa myös tapaamisten välillä.
- NUOTTI-valmennus on nuorelle maksuton.
- Nuori voi saada kuntoutusrahaa NUOTTI-valmennuksen ajan.

Hakeminen:

- Nuori tai hänen kanssaan työskentelevä taho voi ottaa yhteyttä Kelaan, jossa asia ohjataan kuntoutuksen asiantuntijalle:
- Lähettämällä sähköpostia vakuutuspiirikohtaiseen skype-rinkiin (ma-pe klo 10-15 välisenä aikana) nuoret.pohjoinen@kela.fi tai soittamalla Kelan valtakunnalliseen viranomaislinjaan 020 692 235.
- Nuori itse ottaa yhteyttä valtakunnalliseen kuntoutuksen palvelunumeroon 020 692 205.
- Kuntoutuksen asiantuntija haastattelee nuoren ja ottaa samalla vastaan suullisen hakemuksen. Asiantuntija esittelee palvelua tuottavan organisaation alueelta.

<http://www.kokkotyo.fi/coaching/workedu/nuotti/>

Katso lisätiedot [Kelan sivuilta](#).

Yksilö- ja vastuuvälmentaja
Kelan palvelut

OPI-KURSSI

OPI-kurssi on Kelan tarjoamaa palvelua nuorille opiskelijoille. Kurssin tarkoitus on tukea nuorta opintojen aikana. Yksilö- ja ryhmäkäynnit ovat osa opiskelijan opintoja.

Kurssi on suunnattu **ammattillista perustutkintoa suorittaville 16 – 25-vuotiaille**, joiden **opinnot uhkaavat pitkittyä tai keskeytyä, joilla on masennus- tai ahdistusoireita ja joilla on hankaluuksia sosiaalisissa ja/tai oppimistilanteissa.**

Kurssi tukee opiskelusta selviytymistä, rohkaisee ja tukee huolehtimaan omasta arjesta ja elämästä, vahvistaa toimintakykyä, hyvinvointia ja elämänhallintaa, rohkaisee ja tukee käyttämään hoito- ja tukipalveluja.

Kurssilla lisätään arkielämän taitoja ja osallisuutta, tutustutaan erilaisiin liikuntalajeihin, kehitetään opiskelutaitoja, tuetaan ja parannetaan vuorovaikutustaitoja ryhmässä jne.

Kursseja järjestetään vuosittain kaksi ja yhteistyöoppilaitos on Keski-Pohjanmaan ammattiopisto. Kurssipäiviin kuuluu lämmin ruoka tai välipala. Kelan toimistosta saa lisätietoja kurssin aikaisista etuuksista.

Lisätietoja Anne Eteläaho, 044 725 0106 Kurssista saa 3 osp.

[Katso esittelyvideo OPI-kurssista](#)

Kurssin sisällöstä lisätietoja yksilö- ja vastuuvallmentaja Tarja Lågland

TEAK

[TEAK på svenska](#)

Kela on vuonna 2018 auditoinnut TEAK-palvelun, joka on työllistymistä edistävää, yksilöllistä kuntoutusta.

Työllistymistä edistävä ammatillinen kuntoutus (TEAK) on suunnattu työikäisille nuorille ja aikuisille, joiden tavoitteena on siirtyä työelämään ja itsellä on halu selvittää toiveena olevan ammattialan soveltumista.

Tukena kuntoutuksessa ovat yhteistyö- ja ammattitaitoiset sekä ammatillisten tavoitteiden edistämiseen ja keskittymiseen liittyvät työhönvalmentajat.

Palveluun voi hakeutua,

- mikäli hakija on 16 – 29- vuotias nuori ja toimintakyky on olennaisesti heikentynyt, hänellä on tällöin kaksi mahdollisuutta hakeutua palveluun;
  1. ilman lääketieteellistä selvitystä suullisella hakemuksella Kelalle (UUSI PALVELU 2019 ALKAEN) tai
  2. lääkärin B-lausunnon ja kuntoutushakemuksen (KU 101 tai KU 101r) perusteella.
- mikäli hakija on työkäinen aikuinen (29-vuotta täyttänyt), tällöin pyydetään lääkäriltä B-lausunto Kelan ammatillista kuntoutusta varten. Lisäksi täytetään kuntoutushakemus (KU 101 tai KU 101r) ja palautetaan molemmat paperit Kelaan.

Hakijalla on valittavanaan kolme palvelulinjaa:

- työkokeilu 60 pv
- työhönvalmennus 60 – 180 pv
- työkokeilu ja työhönvalmennus 120 pv – 240 pv. Tarkempia lisätietoja eri vaihtoehdoista saa Kelan tapaamisella.

Kuntoutuspäätöksen jälkeen työhönvalmentaja ottaa asiakkaaseen yhteyttä ja sopii aloituksesta ym. Lisäksi työhönvalmentajan kanssa etsitään työkokeilupaikka tai palkkatyöpaikka tai suunnitellaan yrittäjyyttä tai ammatinharjoittamista tai tulevan ammattialan opintoja. Osassa palvelulinjoja on mahdollista hyödyntää Kokkotyö-säätiön työkokeilutiloja asiakkaan niin halutessaan. Kuntoutuspäiviä viikossa on 3 – 5 ja kuntoutuspäiviltä saa ruokaetuuden. Lisätietoja kuntoutuksen aikaisista etuuksista saa Kelasta.

Palvelua tuotetaan Keski-Pohjanmaalla Kokkolan alueella ja Kaustisen seutukunnassa, Pohjanmaalla Pietarsaaren seudulla sekä ruotsinkielisenä palveluna valtakunnallisesti.

<http://www.kokkotyo.fi/coaching/workedu/teak/>

KOKKOTYÖ-SÄÄTIÖ

Kelan palveluita ovat NUOTTI-valmennus, OPI-kurssi ja TEAK-kuntoutus

NUOTTI-VALMENNUS

Yleistä:

- NUOTTI-valmennus on 16-29 vuotiaille nuorille tarkoitettua matalan kynnyksen nuoren ammatillista kuntoutusta (KKRL 7a§).
- NUOTTI-valmennusta **voi hakea ilman lääkärinlausuntoa ja hakemusta**.
- NUOTTI-valmennus on tarkoitettu nuorille, joiden toimintakyky on olennaisesti heikentynyt. Heikentyminen jollain toimintakyvyn osa-alueella estää tai rajoittaa nuoren tulevaisuuden suunnittelua, opiskelemaan, työelämään pääsyä tai estää nuorta jatkamasta opintojaan.
- NUOTTI-valmennuksen tavoitteena on saada nuori kiinnostumaan elämäntilanteestaan, taidoistaan, vahvuuksistaan ja tulevaisuuden suunnittelusta sekä opiskeluun tai työelämään suuntautumisesta.

Toteutus:

- Nuori saa tuekseen henkilökohtaisen valmentajan.
- NUOTTI-valmennus suunnitellaan ja toteutetaan aina yksilöllisesti. Se sisältää enintään 20 x 60 minuutin tapaamista enintään 5 kk aikana. Tapaamiset toteutetaan pääasiassa nuoren arkiympäristössä.
- Tapaamisiin voi nuoren ja valmentajan lisäksi osallistua myös nuoren verkostoa, kuten läheisiä tai muita nuoren kanssa työskenteleviä tahoja. Valmentaja pitää yhteyttä nuoreen ja tarpeen mukaan hänen verkostoonsa myös tapaamisten välillä.
- NUOTTI-valmennus on nuorelle maksuton.
- Nuori voi saada kuntoutusrahaa NUOTTI-valmennuksen ajan.

Hakeminen:

- Nuori tai hänen kanssaan työskentelevä taho voi ottaa yhteyttä Kelaan, jossa asia ohjataan kuntoutuksen asiantuntijalle:
- Lähettämällä sähköpostia vakuutuspiirikohtaiseen skype-rinkiin (ma-pe klo 10-15 välisenä aikana) nuoret.pohjoinen@kela.fi tai soittamalla Kelan valtakunnalliseen viranomaislinjaan 020 692 235.
- Nuori itse ottaa yhteyttä valtakunnalliseen kuntoutuksen palvelunumeroon 020 692 205.
- Kuntoutuksen asiantuntija haastattelee nuoren ja ottaa samalla vastaan suullisen hakemuksen. Asiantuntija esittelee palvelua tuottavan organisaation alueelta.

<http://www.kokkotyo.fi/coaching/workedu/nuotti/>

Katso lisätiedot [Kelan sivuilta](#).

Yksilö- ja vastuuvälmentaja

Satu Paloranta

Yksilövalmentaja

Kokkola

satu.paloranta@kokkotyo.fi

Puh. 050 568 7231

Jaana Haapasalo

Yksikön päällikkö/yksilövalmennus

Kaustisen seutu

jaana.haapasalo@kokkotyo.fi

Puh. 040 162 1868

OPI-kurssi

OPI-kurssi on Kelan tarjoamaa palvelua nuorille opiskelijoille. Kurssin tarkoitus on tukea nuorta opintojen aikana. Yksilö- ja ryhmäkäynnit ovat osa opiskelijan opintoja.

Kurssi on suunnattu **ammattillista perustutkintoa suorittaville 16 – 25-vuotiaille**, joiden **opinnot uhkaavat pitkittyä tai keskeytyä, joilla on masennus- tai ahdistusoireita ja joilla on hankaluuksia sosiaalisissa ja/tai oppimistilanteissa**.

Kurssi tukee opiskelusta selviytymistä, rohkaisee ja tukee huolehtimaan omasta arjesta ja elämästä, vahvistaa toimintakykyä, hyvinvointia ja elämänhallintaa, rohkaisee ja tukee käyttämään hoito- ja tukipalveluja.

Kurssilla lisätään arkielämän taitoja ja osallisuutta, tutustutaan erilaisiin liikuntalajeihin, kehitetään opiskelutaitoja, tuetaan ja parannetaan vuorovaikutustaitoja ryhmässä jne.

Kursseja järjestetään vuosittain kaksi ja yhteistyöoppilaitos on Keski-Pohjanmaan ammattiopisto. Kurssipäiviin kuuluu lämmin ruoka tai välipala. Kelan toimistosta saa lisätietoja kurssin aikaisista etuuksista.

Lisätietoja Anne Eteläaho, 044 725 0106 Kurssista saa 3 osp.

[Katso esittelyvideo OPI-kurssista](#)

Kurssin sisällöstä lisätietoja yksilö- ja vastuvalmentaja Tarja Lågland

TEAK

[TEAK på svenska](#)

Kela on vuonna 2018 auditoinnut TEAK-palvelun, joka on työllistymistä edistävää, yksilöllistä kuntoutusta.

Työllistymistä edistävä ammatillinen kuntoutus (TEAK) on suunnattu työikäisille nuorille ja aikuisille, joiden tavoitteena on siirtyä työelämään ja itsellä on halu selvittää toiveena olevan ammattialan soveltumista.

Tukena kuntoutuksessa ovat yhteistyö- ja ammattitaitoiset sekä ammatillisten tavoitteiden edistämiseen ja keskittymiseen liittyvät työhönvalmentajat.

Palveluun voi hakeutua,

- mikäli hakija on 16 – 29- vuotias nuori ja toimintakyky on olennaisesti heikentynyt, hänellä on tällöin kaksi mahdollisuutta hakeutua palveluun;
  3. ilman lääketieteellistä selvitystä suullisella hakemuksella Kelalle (UUSI PALVELU 2019 ALKAEN) tai
  4. lääkärin B-lausunnon ja kuntoutushakemuksen (KU 101 tai KU 101r) perusteella.
- mikäli hakija on työikäinen aikuinen (29-vuotta täyttänyt), tällöin pyydetään lääkäriltä B-lausunto Kelan ammatillista kuntoutusta varten. Lisäksi täytetään kuntoutushakemus (KU 101 tai KU 101r) ja palautetaan molemmat paperit Kelaan.

Hakijalla on valittavanaan kolme palvelulinjaa:

- työkokeilu 60 pv
- työhönvalmennus 60 – 180 pv
- työkokeilu ja työhönvalmennus 120 pv – 240 pv. Tarkempia lisätietoja eri vaihtoehdoista saa Kelan tapaamisella.

Kuntoutuspäätöksen jälkeen työhönvalmentaja ottaa asiakkaaseen yhteyttä ja sopii aloituksesta ym. Lisäksi työhönvalmentajan kanssa etsitään työkokeilupaikka tai palkkatyöpaikka tai suunnitellaan yrittäjyyttä tai ammatinharjoittamista tai tulevan ammattialan opintoja. Osassa palvelulinjoja on mahdollista hyödyntää Kokkotyö-säätiön työkokeilutiloja asiakkaan niin halutessaan. Kuntoutuspäiviä viikossa on 3 – 5 ja kuntoutuspäiviltä saa ruokaetuuden. Lisätietoja kuntoutuksen aikaisista etuuksista saa Kelasta.

Palvelua tuotetaan Keski-Pohjanmaalla Kokkolan alueella ja Kaustisen seutukunnassa, Pohjanmaalla Pietarsaaren seudulla sekä ruotsinkielisenä palveluna valtakunnallisesti.

<http://www.kokkotyo.fi/coaching/workedu/teak/>

Kokkolan seutu:

Tarja Lågland
yksilövalmentaja
Kelan palvelut
tarja.lagland@kokkotyo.fi
Puh. 050 434 9772

Timo Vepsäläinen
yksilövalmentaja
Kelan palvelut
timo.vepsalainen@kokkotyo.fi
Puh. 050 431 4497

Kaustisen seutu:

Eija Rauma
työvalmentaja
eija.rauma@kokkotyo.fi
Puh. 040 774 9935

KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA

Peruspalvelukuntayhtymä Soiten ostamaa kuntouttavan työtoiminnan palvelua Keski-Pohjanmaan alueella asuville työttömille henkilöille. Muista kunnista tulevien kanssa tehdään erilliset sopimukset.

MITÄ?

Startti, työ- ja toimintakyvyn arviointi, kuntouttava työtoiminta, yksilövalmennus ja teemapäivät tarjoavat erilaisia vaihtoehtoja asiakkaan palvelutarpeeseen.

MIKSI?

Tavoitteena on ylläpitää työttömänä olevan henkilön toimintakykyä sekä edistää työ- ja koulutusmahdollisuuksia. Tarkoituksena on kohentaa hyvinvointia ja ylläpitää elämänhallintaa sekä sosiaalisia taitoja. vahvistaa asiakaan elämän- ja arjenhallintaa sekä työ- ja toimintakykyä

MITEN?

Kuntouttava työtoiminta on ohjattua työskentelyä Kokkotyö-säätiön toimipisteiden eri työosastoilla. Työtehtävät suunnitellaan yksilöllisesti ja tavoitteellisesti sekä laaditaan jatkosuunnitelma. Tavoitteiden sujumista ja toteutumista arvioidaan työtoimintajakson aikana säännöllisen väliajoin yhteisesti.

KENELLE?

Kuntouttavaan työtoimintaan ohjaututaan aktivointisuunnitelmaan kuuluvana toimenpiteenä, jolloin sovitaan kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta. Tarkoitettu työttöminä oleville työnhakijoille työllistymismahdollisuuksien, elämänhallinnan ja kuntoutumisen edistämiseksi.

Niina Kuorikoski
Yksilövalmentaja
Kuntouttava työtoiminta
niina.kuorikoski@kokkotyo.fi
Puh. 050 467 8452

Arja Gustafsson
Yksilövalmentaja
Kuntouttava työtoiminta
arja.gustafsson@kokkotyo.fi
Puh. 050 331 3799

<http://www.kokkotyo.fi/coaching/rehab/work/>

TERAPEUTTINEN TYÖTOIMINTA

Peruspalvelukuntayhtymä Soiten ostamaa terapeuttisen työtoiminnan (avotyö) palvelua Keski-Pohjanmaan alueella asuville, jotka ovat kuntoutusrahalla tai kuntoutustuella. Muista kunnista tulevien kanssa tehdään erilliset sopimukset.

Toimintaan haetaan [Vammaispalveluhakemuksella](#) tai [Mielenterveyskuntoutujien asumis- ja tukipalveluiden hakemuksella](#). Paikasta ilmoitetaan hakijalle ja Kokkotyö-säätiön yksilövalmentaja ottaa yhteyttä päätöksen jälkeen.

Terapiatyötoiminnassa oleva henkilö on valmentautuja, jolle tehdään valmennussuunnitelma ja hän saa sekä työ- että yksilövalmentajan tuen. Hänen toimeentulonaan on kuntoutustuki tai -raha, jonka lisäksi Kokkotyö-säätiö maksaa terapiatyökorvausta tehtyjen työtuntien mukaan. Työtoiminnasta tehdään terapiasopimus.

Jaana-Maarit Hyytiäinen
Yksilövalmentaja
Terapeuttinen työtoiminta
Puh. 050 337 6057

<http://www.kokkotyo.fi/coaching/social/therapeutic/>

NUORTEN TYÖPAJA

Nuorten työpajatoiminta on suunnattu 17-28 - vuotiaille nuorille aikuisille ja toteutetaan osana kunnallista nuorisotyötä.

Työpajalle ohjaututaan Etsivän nuorisotyön, TE-palveluiden tai Työvoiman palvelukeskuksen, sekä Ohjaamon kautta. Pajajakso on pituudeltaan tavallisimmin 1-6 kk. Työkokeiluun tai kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta saa rahallisen korvauksen, joka yleisimmin on Kelan maksama työmarkkinatuki.

Toiminta Nuorten työpajalla:

- Apua elämäntilanteen selvittelyyn. Suunnitelmat ja tavoitteet omien lähtökohtien ja tarpeiden mukaan
- Sosiaalisten taitojen kartuttamista ja arjenhallinnan tukemista
- Tutustumista työelämään, eri ammattialoihin ja koulutuksiin
- Tukea opiskeluvaihtoehtojen kehittämiseen sekä ammatinvalinnan selkiytymiseen
- Työskentelyä eri työosastoilla
- Ryhmä- ja virkistystoimintaa
- Tarvittava verkostoyhteistyö sekä palveluohjaus

Kokkola:

Jouni Malm

Nuorten valmentaja

Nuorten työpaja

jouni.malm@kokkotyo.fi

Puh. 040 595 0540

Satu Veteläinen

Nuorten valmentaja

Nuorten työpaja

satu.vetelainen@kokkotyo.fi

Puh. 050 432 3938

Satu Paloranta

Yksilövalmentaja

satu.paloranta@kokkotyo.fi

Puh. 050 568 7231

Pietarsaari:

Timo Konttinen

Yksilövalmentaja

Nuorten työpaja ja starttipaja Nuba

timo.konttinen@kokkotyo.fi

Puh. 040 184 9182

<http://www.kokkotyo.fi/coaching/workedu/workshop/>

TYÖKOKEILU

Työkokeilu on te-toimiston asiakkaille järjestettävä työllistymistä edistävä palvelu.

Työkokeilun aikana henkilöä tuetaan, ohjataan ja neuvotaan taitojen kehittämisessä, työ- tai koulutuspaikan hakemisessa sekä muiden asioiden selvittämisessä.

Työkokeilun enimmäiskesto on kuusi (6) kuukautta samalla työnantajalla. Työaika on pääsääntöisesti viisi (5) päivää viikossa ja kuusi (6) tuntia päivässä. Henkilö saa päivärahaa tai työmarkkinatukea ja ylläpitokorvausta läsnäolopäiviltä.

Työkokeiluun hakeudutaan te-toimiston kautta ja on tarkoitettu te-toimiston ammatinvalinnan ohjauksen asiakkaille, kuntoutusasiakkaille, vaikeasti työllistyville tai henkilöille, joilta puuttuu ammatillinen koulutus tai ovat vaihtamassa ammattialaa ja nuorille, joiden työttömyys uhkaa pitkittyä yli kolmeen kuukauteen.

<http://www.kokkotyo.fi/coaching/workedu/try-out/>

PALKKATUKI

Kokkotyö-säätiö työllistää vuosittain noin 15 palkkatukea saavaa henkilöä. Työntekijöille maksetaan työehtosopimusten mukaista palkkaa, heille kertyy mm. työssäoloehtopäiviä ja

eläkettä, ja he ovat oikeutettuja Kokkotyö-säätiön henkilökuntaetuihin. Palkkatukea saavat henkilöt ovat valmennuksen piirissä ja heitä tuetaan löytämään työ- tai koulutuspaikka.

Palkkatuettuun työhön haetaan ottamalla yhteyttä joko te-toimistoon tai Kokkotyö-säätiön yksiköiden päällikköihin Kokkolassa, Pietarsaaressa ja Kaustisella.

Palkkatukeen on oikeutettu henkilö, jonka työllistymistä vaikeuttaa esimerkiksi pitkä työttömyys, ammattitaidon puute, vamma tai sairaus.

Te-toimisto antaa työnhakijalle joko Duuni-kortin (yli 30v) tai Sanssi-kortin (alle 30v) omatoimiseen työnhakuun. Kortit osoittavat, että työnantaja voi saada palkkatukea kortin haltijan palkkauskustannuksiin, jos tuen myöntämisen työnantajaa koskevat edellytykset täyttyvät.

Maria Kiiskilä
Työhönvalmentaja
maria.kiiskila@kokkotyo.fi
Puh. 040 840 2968

Sanna-Mari Levijoki
Toimitusjohtaja
Kokkola
sanna-mari.levijoki@kokkotyo.fi
Puh. 040 164 7803

KOULUTUSSOPIMUS

Koulutussopimus on määräaikainen sopimus, jossa opiskelija ei ole työsuhteessa Kokkotyö-säätiöön. Koulutuksen järjestäjä sopii kirjallisesti koulutussopimustyöpaikan edustajan kanssa opiskelijan osaamisen hankkimisesta työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä. Työpaikalla tapahtuvan oppimisen kokonaisuuden muodostavat tutkintojen sisällöt ja tavoitteet, sekä työpaikan tarpeet ja mahdollisuudet. Tämä mahdollistaa opiskelijalle laaja-alaisen ammatillisen osaamisen ja työelämälle tarpeiden mukaiset taidot.

Koulutusopimusasioissa voi ottaa yhteyttä yksiköiden päällikköihin Kokkolassa, Pietarsaaressa ja Kaustisella.

Jaana Haapasalo
Yksikön päällikkö/yksilövalmennus
Kaustisen seutu
jaana.haapasalo@kokkotyo.fi
Puh. 040 162 1868

Sonja Jungar-Irjala
Yksikön päällikkö
Retro
sonja.jungar-irjala@kokkotyo.fi
Puh. 040 844 0303

Sanna-Mari Levijoki
Toimitusjohtaja
Kokkola
sanna-mari.levijoki@kokkotyo.fi
Puh. 040 164 7803
<http://www.kokkotyo.fi/coaching/student/training-contract/>

TUOTANTOKOULU

Tuotantokoulumallilla Kokkotyö-säätiö ja Ammattiopisto Luovi mahdollistavat toisen asteen tutkinnon suorituksen vaihtoehtoisessa oppimisympäristössä Kokkotyö-säätiön puu- ja metallityöosastoilla.

Tuotantokoulussa opiskelevat toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa olevat, erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat. Oppiminen tapahtuu työvaltaisesti, luokkaopetus on minimoitu ja toimintarakenne kiinnitetty työelämään. Kokkotyö-säätiön työvalmentaja toimii opiskelijan ammatillisten opintojen ohjaajana, yhteistyössä oppilaitoksen ammattiopettajan ja ohjaajan kanssa. Kokkotyö-säätiön yksilövalmentaja tukee opiskelijan työelämään sijoittumista.

Opiskelijalle kuuluvat oppilaitoksen opiskelijahuoltopalvelut muun muassa terveydenhoito ja kuraattoripalvelut. Oppilaitos järjestää lounaan Kokkotyö-säätiön läheisyydestä. Opiskelija on oikeutettu myös normaaleihin opintotuki- ja koulumatkaetuuksiin.

Tuotantokouluun haetaan Opintopolku.fi sähköisessä haussa.

Marika Ahola

Yksilövalmentaja

Telakkapaja (Varustamo)

marika.ahola@kokkotyo.fi

Puh. 040 547 9925

<http://www.kokkotyo.fi/coaching/student/production-school/>

VILLA ELBA

NUOTTA-VALMENNUS

Nuotta-valmennus on etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan nuorille suunnattu ryhmämuotoinen valmennusjakso nuorisokeskuksessa.

Nuoret saapuvat valmennukseen työpajajakson tai etsivän nuorisotyöntekijän kanssa käytävän prosessin aikana. Valmennuksen mahdollistama irtiotto uudessa ympäristössä luo kontrastia omaan arkeen ja tuo näköalaa tulevaisuuden vaihtoehtoihin. Nuotta-valmennusjakson aikana nuoret pääsevät kokeilemaan uusia asioita ja löytävät ehkä jopa uuden harrastuksen itsellesi.

NUOTTA-VALMENNUSJAKSOT VILLA ELBASSA

Villa Elban ohjelmat toteutuvat yleensä lähiluonnossa, Vanhansatamanlahden rannoilla ja –laineilla, sekä joskus Kokkolan keskustassa. Sosiaalisia taitoja harjoitellaan uudessa ympäristössä. Elämäntilanteiden ja uusien kokemusten herättämät keskustelut ovat tärkeitä, ja niille varataan riittävästi aikaa. Nuoret saavat myös kuulla kansainvälisistä mahdollisuuksista. Seikkailulliset aktiviteetit, kädentaidot ja liikunta ryhmässä vahvistavat ryhmätöitä ja luottamusta.

- Valmennus on maksutonta etsivän nuorisotyön ja työpajojen 13-28 vuotiaille nuorille. (Sisältäen majoituksen, toiminnallisen ohjauksen, aamupalan, lounaan, välipalan ja päivällisen.)
- Valmennuksen kesto 1-5 vrk.
- Suositut ohjelmat ovat olleet esimerkiksi melonta, jousiammunta, kaupunkiseikkailu, yöpyminen saarella, pilkkiretki, maastopyöräily, sarjakuvapaja, kiipeily ja pakohuoneseikkailu.
- Uutuutena tarjoamme ryhmille päätösillallisen, jonka teeman ryhmät saavat valita kolmesta vaihtoehdosta: rapujuhlat, tex-mex-ilta tai 4-ruokalajin illallinen.
- Ryhmän mukana tulee olla vähintään yksi oma ohjaaja

Nuotta-ohjelmat: [NuottaValmennusVillaElbassa \(ID 4382\)](#)

Ihan vain kiireetön yhdessä oleminen ja keskustelu yhteisinä iltahetkinä on tärkeää työntekijöiden ja nuorten luottamussuhteen rakentumiselle. Valmennus auttaa nuoria löytämään omia vahvuuksiaan sekä rohkaisee toimimaan ryhmässä.

Lisäksi Nuotta-valmennus tarjoaa työntekijälle mahdollisuuden vahvistaa luottamuksellista suhdetta nuoreen ja seurata ryhmän toimintaa uudessa ympäristössä.

Ota yhteyttä ja suunnitellaan teidän ryhmällemme sopiva valmennusjakso!

Lisätietoja:

Sarianne Lokasaari, 044 532 5161, sarianne.lokasaari@kokkola.fi

LUOVI

KOULUTUSKOKEILUT

Koulutuskokeilun aikana on mahdollisuus tutustua Ammattiopisto Luoviin ja valitsemaasi ammatilliseen tutkintoon jo ennen opiskelijaksi hakemista. Huomaathan, että valmentaviin koulutuksiin (VALMA ja TELMA) ei järjestetä koulutuskokeiluja, vaan sinulla on mahdollisuus hakeutua tutustumaan niihin 1-2 päivän ajaksi. Tutustumispäiviin ” haetaan omalla hakulomakkeella.

<https://luovi.fi/hakijalle/koulutuskokeilu/>

VALMA

Koulutuksen tavoitteena on sinulle sopivan ammattialan löytäminen ja tutkintotavoitteiseen koulutukseen hakeutuminen. Valmentavassa koulutuksessa saat yksilöllistä tukea opiskeluusi ja arkeesi

Mahdollisuus tutustua erilaisiin ammatteihin

Mahdollisuus tutustua kiinnostaviin kouluksiin

Vahvistaa opiskelutaitoja

Hankkia tarvittavia arjen taitoja

Vahvistua ja saada varmuutta oman elämään

Valma koulutuksessa opinnot kestää yleensä yhden lukukauden ja ovat laajuudeltaan 60 osaamispistettä. Koulutusaika voi joskus olla lyhyempi tai pidempi opiskelijan tarpeen mukaan,

<https://luovi.fi/paikkakunta/kokkola/>

TYÖHÖN JA ITSENÄISEEN ELÄMÄÄN VALMENTAVA KOULUTUS (TELMA)

Kun opiskelee työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa, pärjää paremmin arkisissa askareissa, työssä ja omien asioiden hoitamisessa.

Koulutuksen aikana vahvistetaan päivittäisessä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja kuten:

ryhmässä toimiminen

itsenäistyminen

itsensä ilmaiseminen

asumisen taidot

ruuanlaitto ja siivous

oman talouden hoito

omista asioista huolehtiminen

työn tekeminen

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen pituus vaihtelee 1-3 vuoden välillä.

Koulutusajan pituus sovitaan opiskelijakohtaisesti. Opintojen laajuus on 60 osaamispistettä koulutusajan pituudesta riippumatta.

Kysy lisää Telma-koulutuksesta Luovin yksiköistä tai toimipisteistä.

<https://luovi.fi/tutkinto/tyohon-ja-itsenaiseen-elamaan-valmentava-koulutus/>

TUOTANTOKOULU

Tuotantokoulumallilla Kokkotyö-säätiö ja Ammattiopisto Luovi mahdollistavat toisen asteen tutkinnon suorituksen vaihtoehtoisessa oppimisympäristössä Kokkotyö-säätiön puu- ja metallityöosastoilla.

Tuotantokoulussa opiskelevat toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa olevat, erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat. Oppiminen tapahtuu työvaltaisesti, luokkaopetus on minimoitu ja toimintarakenne kiinnitetty työelämään. Kokkotyö-säätiön työvalmentaja toimii opiskelijan ammatillisten opintojen ohjaajana, yhteistyössä oppilaitoksen ammattiopettajan ja ohjaajan kanssa. Kokkotyö-säätiön yksilövalmentaja tukee opiskelijan työelämään sijoittumista.

Opiskelijalle kuuluvat oppilaitoksen opiskelijahuoltopalvelut muun muassa terveydenhoito ja kuraattoripalvelut. Oppilaitos järjestää lounaan Kokkotyö-säätiön läheisyydestä. Opiskelija on oikeutettu myös normaaleihin opintotuki- ja koulumatkaetuuksiin.

Tuotantokouluun haetaan Opintopolku.fi sähköisessä haussa.

<https://luovi.fi/paikkakunta/kokkola/>

KESKI-POHJANMAAN SOSIAALIPSYKIATRINEN YHDISTYS

SOSIAALINEN KUNTOUTUS

Yksiköt tarjoavat kuntoutumista tukevaa jäsenyhteisötoimintaa, ohjattua ryhmätoimintaa, työtoimintaa, sekä avotyötoimintaa. Myös kotikuntoutusta ja neuropsykiatrista yksilövalmennusta Kokkolan, Perhojoen ja Lestijokilaakson alueilla.

<https://kpspy.fi/sosiaalinen-kuntoutus/>

<https://kpspy.fi/sosiaalinen-kuntoutus/neuropsykiatrinen-valmennus/>

<https://kpspy.fi/sosiaalinen-kuntoutus/kotikuntoutus/>

<https://kpspy.fi/sosiaalinen-kuntoutus/avotyotoiminta/>

<https://kpspy.fi/2019/06/12/jasenyhteiso-kulmakartano/>

<https://kpspy.fi/>

KUNTOUTTAVA ASUMINEN

Tukea aamusta iltaan joka päivä kuntouttavissa asumisyksiköissä Kvikantissa ja Purossa henkilöstä on asiakkaan tukena aamusta iltaan joka päivä.

<https://kpspy.fi/kuntouttava-asuminen/>

ATSA-OPISKELIJOIDEN TUKIASUNTO

Atsa on nuorten tuetun asumisen yksikkö, joka sijaitsee Kokkolassa Närvilänkadun ammattiopiston asuntolassa. Atsa on tarkoitettu niille nuorille, jotka tarvitsevat apua opiskelun suorittamiseen. Ohjaajat tarjoavat tukea ja ohjausta arjen hallintaa, vuorokausirytmien löytämiseen, sosiaalisiin taitoihin, vapaa-ajan viettämiseen ja harrastamiseen. ATSA:ssa asumiseen tarvitaan kotikunnan maksusitoumus.

KULMAKARTANO

Kulmakartano on jäsenyhteisöperiaatteella toimiva kaikille alueen mielenterveysasiakkaille avoin kohtaamispaikka.

Kulmakartanossa kävijöillä on mahdollisuus tavata toisiaan kahvittelun ja muun yhteisen toiminnan merkeissä, käydä lukemassa päivän lehtiä sekä osallistua jäsenten ohjaamiin harrastepiireihin.

Yksikön ylläpitoon liittyvistä tehtävistä huolehtivat yhteisön jäsenet, kävijät ja työntekijät yhteisvoimin. Halutessaan Kulmakartanon toiminnasta kiinnostuneella on mahdollisuus liittyä yhteisön jäseneksi. Toimintaan osallistuminen edellyttää sitoutumista yhteisön sääntöihin.

Kulmakartano toimii STEA:n (ent. RAY) tuella. Kulmakartanon toimintakäsikirja Nuorten toiminta Kulmakartanossa

Aukioloajat:

Ma 9-15

Ti 12-18 (tutustujien tunti klo. 11.30-12.30. Lisätietoja saa yksiköstä)

Ke 9-12

To 12-18

Pe 9-14

La 10-14

JÄSENYHTEISÖ KULMAKARTANO

Tehtaankatu 47

67100 Kokkola

[puh. 040 593 1136](tel:0405931136)

kulmakartano@kpspy.fi

<https://kpspy.fi/2019/06/12/jasenyhteiso-kulmakartano/>

ENSI- JA TURVAKOTI

Kokkolan ensi- ja turvakoti ry on lastensuojelujärjestö, joka kuuluu jäsenjärjestönä Ensi- ja turvakotien liittoon.

Yhdistyksen tarkoitus on turvata lapsen oikeus suotuisiin kasvuolosuhteisiin ja turvalliseen kehitykseen, tukea vanhemmuutta ja perhettä, ehkäistä perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa sekä kehittää perhetyötä yhteistyössä eri viranomaisten ja vapaaehtoistahojen kanssa.

Yhdistyksen yleistä toimintaa johtaa yhdistyksen hallitus yhdistyksen sääntöjen ja yhdistyksen kokousten päätösten mukaisesti. Yhdistyksen syyskokous valitsee seuraavaksi kalenterivuodeksi yhdistyksen hallituksen jäsenet.

Yhdistyksen varsinaiseksi jäseniksi voivat liittyä yhdistyksen kotipaikkakunnalla ja lähialueella asuvat 18 vuotta täyttänyt henkilö ja alueella toimivat rekisteröidyt yhdistykset, seurakunnat ja kunnat. Yhdistyksellä voi olla kannattajajäseniä, jotka haluavat tukea yhdistyksen toimintaa. Yhdistyksen hallitus hyväksyy yhdistyksen jäsenet.

Yhdistys ylläpitää Ensi- ja turvakoti Ainaa, Ensikoti Iidaa, Avopalveluyksikkö Liinaa, kriisi- ja väkivaltatyöyksikkö Väkevää, Vanhemmuuden tuki- yksikkö HELMEÄ sekä koordinoi Rikosuhripäivystyksen Kokkolan palvelupistettä.

<https://ensijaturvakotienliitto.fi/kokkolanensiturvakoti/yhdistys/>

EIJÄ RY

AMMATILLINEN TUKIHENKILÖTOIMINTA

Ammatillinen tukihenkilötoiminta on tarkoitettu perheissä asuville kouluikäisille lapsille ja nuorille, joille alueellisen sosiaalityön tarjoama tuki ei ole riittävä, palvelu on suunnattu erityistä tukea tarvitseville 7-20-vuotiaille ja tarittaessa aina 29-vuotiaille.

NUORTEN TUETTU ASUMINEN

Nuorten tuettua asumista toteutetaan niin kantasuomalaisille kuin maahanmuuttajataustaisille nuorille.

Palvelu on tarkoitettu yksinasuville 16-29-vuotiaille nuorille ja nuorille aikuisille, jotka tarvitsevan tukea itsenäiseen asumiseen.

MAAHANMUUTTAJATAUSTAISTEN NUORTEN AVOIN TUKITOIMINTA

Avoin tukitoiminta on kotoutumisen alkuvaiheen toimintaa ja tavoitteellista sosiaaliohjausta maahanmuuttajataustaisille nuorille.

<https://www.ehja.fi/toiminta>

SELVITYKSIÄ NUORTEN SYRJÄYTYMISESTÄ JA EHKÄISEVISTÄ TOIMENPITEISTÄ

https://nivelvaiheet.karvi.fi/app/uploads/sites/32/2020/02/KARVI_0620.pdf

Arviointi nuorten opintopoluista ja ohjauksesta perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheessa

<https://nivelvaiheet.karvi.fi/materiaalit/>

Koulua käymättömät oppilaat -opas on suunnattu paljon koulusta poissa olevien lasten ja nuorten kanssa toimiville mm. koulun ja oppilashuollon henkilöstölle sekä huoltajille. Tässä oppaassa pääpaino on poissaoloissa, jotka johtuvat koulunkäyntiä hankaloittavista psyykkisistä ja/tai neuropsykiatrisista syistä. Oppaassa käsitellään toimia, joiden avulla koulunkäyntiä voidaan tukea niin koulussa kuin kotonakin. Keskeisessä asemassa on varhainen puuttuminen, toimijoiden välinen yhteistyö ja koulun ulkopuolisen tuen saaminen tarvittaessa. Tavoitteena on lisätä tietoa ja ymmärrystä koulupoissaoloihin vaikuttavista tekijöistä ja mahdollisista toimenpiteistä.

Valtioneuvosto, eduskunta ja yksittäiset ministeriöt ovat tilanneet useita selvityksiä, joissa on kartoitettu lasten, nuorten ja heidän perheidensä huono-osaisuutta ja niihin vaikuttavia toimia.

Notkola V ym. (2013) Nuorten syrjäytyminen. Tietoa, toimintaa ja tuloksia? Eduskunnan tarkastusvaliokunnan julkaisu 1/2013. Pdf.

Ristolainen H ym. (2013) Mitä tiedämme politiikkatoimien vaikuttavuudesta lasten ja nuorten syrjäytymisen sekä hyvinvointierojen vähentämisessä? Poliittikkatoimien vaikuttavuuden tieto- ja arviointikatsaus. Helsinki: Valtioneuvoston kanslian raporttisarja 2/2013.

Sipilä J ja Österbacka E (2013) Enemmän ongelmien ehkäisyä, vähemmän korjailua? Perheitä ja lapsia tukevien palvelujen tuloksellisuus ja kustannusvaikuttavuus. Helsinki: Valtiovarainministeriön julkaisuja 11/2013.

Suuri osa tehdystä selvitystyöstä korostaa laadukkaiden peruspalvelujen ja oikea-aikaisen ennalta ehkäisevän toiminnan merkitystä. Toukokuussa 2014 eduskunnan tarkastusvaliokunta antoi mietinnön nuorten syrjäytymisestä, jossa edellytetään muun muassa lasten, nuorten ja perheiden ongelmien ennalta ehkäisyn painopisteen siirtämistä mahdollisimman varhaiseen vaiheeseen, kun sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmää kehitetään.

Palola E. ym. (2012) Nuoret koulutuspuudokkaat sosiaalityön asiakkaina - Tapaustutkimus Helsingistä. Raportteja 29/2012. THL

Salmi M. ym (2012) Lapsi kasvaa kunnassa - miten kunta voi tukea lasten hyvinvointia ja vähentää syrjäytymisen riskejä. Päätösten tueksi 1/2012. THL

Solantaus, Tytti ym. (2011) Mielenterveys- ja päihdeongelmien sekä sosiaalisen syrjäytymisen ylisukupolvisen siirtymisen ehkäisy . – Toimiva lapsi & perhe THL:n kärkihankkeena. Julkaisussa Kansallinen mielenterveys- ja päihdesuunnitelma 2009-2015, 158-162. Toimeenpanosta käytäntöön 2010. Toim. Moring, Juha ym. THL Raportti 6/2011. Tampere: Juvenes Print.

Palola E. ym. (2012) Nuorten syrjäytymistä on tutkittava pintaa syvemmin. Yhteiskuntapolitiikka 77(3), 310-315.

Tutkimuspäällikkö Anna-Liisa Lämsä, Ammattiopisto Luovi

Anna-Liisa Lämsä tarkastelee artikkelissaan nuorten syrjäytymistä ja sen ehkäisyä. Erityisesti huomion kohteena ovat nuorten koulutuksellinen syrjäytyminen ja sen ehkäisy sekä koulutus yhtenä keskeisenä nuorten syrjäytymisen ehkäisyn keinona. Artikkelin pohjautuu Lämsän Oulun yliopistossa tarkastettuun väitöskirjaan sekä Oulun kaupungin tilaustutkimukseen.

lue lisää: [nuorten-koulutuksellisen-syrjäytymisen-ehkäisy](#)

Nuorten arki haltuun –opas.

<https://sway.office.com/5mP1RHUvRu7BtRml?ref=Link>

Oppaasta löytyy mm. tarkemmat ohjeet Ohjauspäivän järjestämiseen, vinkkejä sosiaalisen median hyödyntämiseen ja lisätietoja Nuorten arki haltuun -hankkeen vaiheista.

Ammatillisen koulutuksen läpäisyn määrällisen seurannan selvitys lukuvuodelta 2016-2017

<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/ammattillisen-koulutuksen-lapaisyn-maarallisen-seurannan-selvitys>

OPH:n julkaisemassa Ammatillisen koulutuksen läpäisyn määrällisen seurannan selvityksessä lukuvuodelta 2016-2017 (Opetushallitus 2018). Aihe herätti paljon keskustelua pisteellämme poikenneiden keskuudessa.

Opetushallituksen julkaiseman seurannan 2016-17 tulokset osoittavat, että suhteessa aiempiin seurantoihin eroprosentit ovat kasvaneet lähes kaikista näkökulmista tarkasteltuna. Koulutuksen järjestäjien eroprosenttien keskiarvo lukuvuonna 2016-2017 oli 11,4 %, kun se vastaavasti lukuvuonna 2013-2014 oli 8,6%. Koulutuksesta eroamisen kannalta riskiryhmiä näyttävät olevan nuoret aikuiset (20-24 -vuotiaat), erityisopiskelijat yleisissä ammatillisissa oppilaitoksissa ja äidinkielenään muuta kuin suomen tai ruotsin kieltä puhuvat. Lisäksi seuranta osoittaa sukupuolen vaikutuksen eroamiseen: naiset eroavat helpommin miesvaltaisilta aloilta ja miehet naisvaltaisilta

aloilta. Eroamiselta suojaavia tekijöitä näyttivät olevan asuntolassa asuminen tai erityisoppilaitoksissa opiskeleminen. (Opetushallitus 2018.)

Määrällisesti suurinta eroaminen on tekniikan aloilla, tosin suhteessa opiskelijamäärään eniten opiskelijoita erosi matkailu-, ravitsemus- ja talousalalta. Perustutkinnoittain tarkasteltuna suurimmat eroprosentit löytyvät kone- ja metallialan perustutkinnosta, hotelli-, ravintola- ja catering-alan perustutkinnosta, tieto- ja viestintätekniikan perustutkinnosta sekä autoalan perustutkinnosta. Eniten opiskelijoita näyttää eroavan ensimmäisen 1,5 vuoden aikana opintojen aloittamisesta. Suurin osa eronneista on peruskoulupohjaisia opiskelijoita. (Opetushallitus 2018.)

Opetushallituksen selvitys auttaa koulutuksen järjestäjiä ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanossa antaen pohjaa kehittämiselle tilanteessa, jolloin opiskelu muuttuu aiempaa yksilöllisemmäksi. Tulokset antavat viitteitä siitä, mihin koulutuksen järjestäjän tulee suunnata ohjaus- ja tukipalveluiden resursseja eroamisen ehkäisyn näkökulmasta

.Löytyykö yksilöllisiä polkuja niille nuorille, jotka ovat sinitelleet jo peruskoulussa erityisin opetusjärjestelyin? Tarvitaan selkeitä toimenpiteitä koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle putoamisen ehkäisemiseksi ja tuen tarpeiden tunnistamiseksi. Myös läpäisyn ja sujuvien siirtymien seuraamiseksi olisi määriteltävä yhdenmukaiset toimintatavat koulutuksen järjestäjien kirjaamiskäytäntöihin. Polkujen varmistaminen peruskoulusta toiselle asteelle sekä siirtymät toisen asteen sisällä tulee rakentaa joustaviksi ja niiden tukemiseksi tarvitaan kestävä ohjauspalvelut. Opiskelijalle tulee erotilanteessa tarjota riittävästi oikeanlaista ohjausta ja vaihtoehtoisia koulutuspolkuja. Tarvitaan positiivisten siirtymien vahvistamista. Ammatillisen koulutuksen reformissa painotetaan asiakaslähtöisyyttä. Se pitää sisällään joustavat ja tuetut polut oppilaitoksen sisäisiin siirtymiin, muuhun koulutukseen ja tukipalveluihin sekä työelämään. Määrällisen seurannan tulosten pohjalta nousi esiin kuusi kehittämis ehdotusta ammatillisen koulutuksen järjestäjille siirtymien sujuvoittamiseksi ja koulutuksen läpäisyn edistämiseksi:

- Opintojen läpäisyn seuraaminen (putoamisvaarassa olevien ohjaaminen, tieto jatkosijoittumisesta)
- Kirjaamiskäytännöt (koulutuksen järjestäjien yhtenäinen tiedonkeruu ja kirjaaminen opiskelijan siirtymistä)
- Eroamisen kannalta kriittisten ryhmien tunnistaminen (20-24-vuotiaat, ohjaus- ja tukipalvelujen oikea-aikainen kohdentuminen)
- Eroamisen riskitekijöiden tunnistaminen ja ohjaus- ja tukipalvelujen kohdentaminen tehokkaammin riskiryhmiin. Riskitekijöitä ovat siis: ikä (nuoret aikuiset), kieli (muu kuin suomi tai ruotsi äidinkielenä), sukupuoli (naiset miesvaltaisilla aloilla ja miehet naisvaltaisilla aloilla), erityisopiskelijan status (yleisissä ammatillisissa oppilaitoksissa). Eroprosentit ovat

lisääntyneet huomattavasti ajanjaksolla 7kk – 1,5 v. koulutuksen aloittamisesta. Huomioita pitäisi siis kiinnittää erityisesti tähän ajanjaksolle.

- Eron syiden tunnistaminen ja nopea puuttuminen (yhtenäinen luokittelu)
- Pohjakoulutuksen luokittelu (yhtenäinen luokittelu, joka mahdollistaa tiedon vertaamisen ja helpottaa jatkossa tehtävää seurantatyötä) (Opetushallitus 2018.)

Raportissa avattujen määrällisten lukujen taustojen selvittämiseksi Zoomi-hankkeessa toteutetaan vuoden 2018 aikana laadullinen selvitystyö (Zoomi n.d.). Sen avulla päästään tarkastelemaan syitä eroprosenttien takana ja laatimaan kehitysajatuksia sujuvien siirtymien vahvistamiseksi.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/196468_paivitetty_sujuvat_siirtymat_loppuraportti.pdf

Siirtymien vaikutus koulutuspolun eheyteen

- **Siirtymien vaikutus koulutuspolun eheyteen**

Laadullisessa selvityksessä tarkastellaan ammatillisen koulutuksen nykytilaa ja kehittämistarpeita. Selvityksen teemat muodostuvat Zoomi-hankkeen koordinoiman Sujuvat siirtymät -hankekokonaisuuden tavoitteista. Keskeisiä asiakokonaisuuksia ovat ammatillisen osaamisen tuottaminen ja joustavat ohjauspolut, koulutuksen läpäisy sekä opinnoista eroamisen problematiikka. Lisäksi tarkastellaan koulutuksen järjestäjien toiminnan kokonaisuutta ja esimerkiksi johtamiskäytäntöjen kehittämistarpeita.

Aineisto kerättiin kehittämistyön menetelmin; selvitystä tehdessä vierailtiin 36 koulutuksen järjestäjän luona ja kuultiin yli 300 paikallista ammatillisen koulutuksen asiantuntijaa. Selvitystyön aikana ammatilliset oppilaitokset olivat murroksen ja laajan kehittämishaasteen edessä. Selvitys tarjoaa kokonaiskuvan nykytilasta ja tulevaisuuden odotuksista.

Selvitys tukee ammatillisen koulutuksen jatkokehittämistä sekä paikallisella että valtakunnallisella tasolla. Laajasta aineistosta siivilöidyt tulokset ja havainnot tarjoavat aineksia yhteisen keskustelun pohjaksi. Selvityksessä esitellään myös Opetushallituksen laatimat suositteluluokitukset eron syille ja opiskelijan pohjakoulutukselle. Koulutuksen järjestäjät voivat hyödyntää suositteluluokituksia omissa opiskelijahallintojärjestelmissään.

DiaLoogin tekemä selvitys on tehty osana Euroopan sosiaalirahaston rahoittamaa Zoomi – sujuvien siirtymien kansallinen koordinointi -hanketta, jota Opetushallitus toteuttaa yhteistyössä Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto SAKU ry:n kanssa. Zoomi-hanketta rahoittaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Osallisena opinnoissa -raportti

- **Osallisena opinnoissa. Tutkimus oppijoiden osallisuuden vahvistamisesta ammatil...**

Osallisena opinnoissa -raportissa osallisuutta on tarkasteltu viiden eri ammatillisen koulutuksen järjestäjän kahden koulutusalan opiskelijoiden mahdollisuuksina vaikuttaa opintoihin ja tehdä opintoja koskevia valintoja, osallisuuden kokemuksena sekä mahdollisuuksina vaikuttaa yhteisöön ja oppilaitoksen hyvinvointiin. Raportti antaa tietoa siitä, miten oppijan omaa aktiivisuutta voidaan tukea ja vahvistaa toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Tutkimuksen on toteuttanut Owal Group Oy Opetushallituksen toimeksiannosta. Raportti perustuu ensisijaisesti opiskelijoiden omiin kokemuksiin ja näkemyksiin, joita kerättiin opiskeijäkyselyn kautta. Kyselyn tuloksia on peilattu koulutuksen järjestäjien näkemyksiin ja aikaisempiin tutkimuksiin.

Sujuvuutta Siirtymiin – Toisen Asteen Ammatillisen Koulutuksen Siirtymä- Ja Nivelvaiheet

- **Sujuvuutta siirtymiin – Toisen asteen ammatillisen koulutuksen siirtymä- ja niv...**

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen toimintaympäristön muuttuessa on yhä tärkeämpää, että koulutuksen järjestäjät pystyisivät toimillaan sujuvoittamaan opiskelijan polkua ammatilliseen koulutukseen, mahdollistamaan yksilölliset ja joustavat valinnat koulutuksen aikana sekä tukemaan opiskelijaa valmistumisvaiheessa ja työelämään tai jatko-opintoihin siirtymisessä.

Tässä selvityksessä nostetaan esiin ne koulutuksen järjestäjien toiminnot ja prosessit, jotka koulutuksen järjestäjien kokemuksen mukaan tukevat tällä hetkellä siirtymä- ja nivelvaiheiden onnistumista. Samalla tunnistetaan vielä olemassa olevia kehittämiskohteita ja aukkoja. Selvitystyön havainnot tukevat ammatillisen koulutuksen kehittämistä ja tuottaa näkemyksiä paitsi rakennerahastohankkeiden myös valtionavustuksilla tuettavaan kehittämistoimintaan.

Selvitys on tehty osana Euroopan sosiaalirahaston rahoittamaa Zoomi – sujuvien siirtymien kansallinen koordinointi -hanketta, jota Opetushallitus toteuttaa yhteistyössä Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto SAKU ry:n kanssa. Zoomi-hanketta rahoittaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Hyyrykoski, Suvi. 2015. **Peruskoulusta ammatillisiin opintoihin: ammatilliset opintonsa keskeyttäneiden nuorten kuvauksia opinpolkujensa vaiheista.** Kasvatustieteen pro gradu - tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos.

<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/45620/URN:NBN:fi:juu-201504141569.pdf?sequence=1>

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Linkit Opiskelijoiden erityisen tuen tarpeista ja oppimisvaikeuksista kertovat seuraavat videot ja artikkelit.

- [Yleistä oppimisvaikeuksista](#)
- [Miten selvitä oppimisvaikeuksien kanssa](#)
- [Lukemisen- ja kirjoittamisen vaikeudet](#)
- [Tarkkaavuuden pulmat](#)
- [Kielelliset vaikeudet](#)
- [Matematiikan oppimisvaikeus](#)
- [Hahmottamisen vaikeus](#)
- [Motorinen vaikeus](#)
- [Sopeutumattomuus](#)
- [Tarkkaamattomuus ja ylivilkkaus](#)
- [Aggressiivisuus](#)
- [Mielenhyvinvointi ja sen huoltaminen](#)

Lähde: <https://oppimateriaalit.jamk.fi/erkkaperusteetii/1-erityiset-tuen-tarpeet-ja-opiskelijan-ohjaus/>

<http://www.tuuve.fi/wp-content/uploads/2020/03/Koulupoissaolojen-oireet-ja-syyt-ISAP-Versio1.2.pdf>